

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

BESCHERMHEER Z.K.H. PRINS BERNHARD DER NEDERLANDEN

Bijdragen en correspondentie voor het *Maandblad* te richten aan de hoofdredacteur Mr. O. Schutte, postbus 30436, 2500 GK 's-Gravenhage.

Correspondentie voor het *Bestuur* te richten aan de secretaris Mr. R. J. Paris, Van Lanscrounstraat 26, 2596 PA 's-Gravenhage.

Aanmelding voor het lidmaatschap, adreswijzigingen, en andere mutaties te richten aan het Genootschap, t.a.v. Mevrouw M. van Caspel-Helwig, Prins Willem-Alexanderhof 24, 2595 BE 's-Gravenhage.

Contributie (abonnement) f65 per jaar te storten op postgiro 20910 t.n.v. de penningmeester te 's-Gravenhage.

De redactie is niet aansprakelijk voor inhoud of strekking van ondertekende stukken.

No. 5-6

CVIId JAARGANG

MEI-JUNI 1990

M. R. H. Calmeyer †

Michaël Rudolph Hendrik Calmeyer werd op 11 juni 1895 te Hellevoetsluis geboren als zoon van de (latere) kapitein ter zee *Johan Hendrik Calmeyer* en *Jane Ann de Veer*¹. Na een opleiding aan de Koninklijke Militaire Academie te Breda werd hij officier bij de Landmacht: als zodanig was hij van 1921 tot 1925 bij het Nederlands-Indische Leger gedetacheerd en geraakt hij in 1942 in krijgsgevangenschap. In 1948 werd hij in een maand bevorderd tot majoor, luitenant-kolonel, kolonel en generaal-majoor; als luitenant-generaal was hij onder meer plaatsvervangend chef van de generale staf. In 1955 kreeg hij eervol ontslag uit de militaire dienst, maar een jaar later werd hij tot lid van de Tweede Kamer voor de C.H.U. gekozen en van 1959 tot 1963 was hij staatssecretaris van defensie in het ministerie-De Quay. Daarnaast was hij jarenlang lid van de kerkeraad van de Waalse gemeente te 's-Gravenhage en president-curator van de Stichting tot instelling van bijzondere leerstoelen in de Calvinistische wijsbegeerte.

Zijn historische belangstelling richtte zich vooral op de krijgsgeschiedenis, waarvan artikelen in *Historia*, de *Militaire Spectator* en *Mars et Historia* getuigen. Dat hij daarnaast in genealogie geïnteresseerd was, blijkt uit het feit dat hij reeds in 1919 lid werd van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, hetgeen hij – met enkele jaren onderbreking in de Tweede Wereldoorlog – tot zijn overlijden te 's-Gravenhage op 7 maart 1990 bleef, ook al maakte toenemende blindheid hem het lezen in zijn laatste levensjaren onmogelijk. Zijn geest bleef echter helder zodat hij tot het laatst dank zij een uitstekend geheugen toch „genealogische gesprekken” kon voeren; als genealoog was hij anderen altijd graag behulpzaam.

1. Kwartierstatenboek 1958, pag. 220. Voor zijn betekenis als militair-historicus: J. Hoffenaar in *Mars et Historia* 24 (1990), pag. 52-54.

Van vaderszijde was *Calmeyer* van Duitse afkomst, maar van moederszijde van Westindische en vooral daar ligt zijn betekenis voor de genealogie. Zo publiceerde hij achtereenvolgens de genealogieën *De Veer* in Nederland's Patriciaat 1939 (opnieuw opgenomen in 1968), *Heyliger* in het Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie 1973 (met een aanvulling in 1975) en *Cuiviljé* en *De Wind, De Windt, De Wint* in De Nederlandsche Leeuw 1978 en 1981. Deze publicaties vormen de basis van onze kennis van de vaak ingewikkelde verhoudingen binnen de blanke bovenlaag op de Bovenwindse eilanden, niet alleen de Nederlandse, maar ook de Deense, Franse en Engelse. Als zodanig zal dit werk tot in lengte van dagen zijn betekenis behouden.

MR. O. SCHUTTE

Marres,

door E. C. W. L. MARRES.

Inleiding

In Nederland's Patriciaat, jaargang 47 (1961) is de genealogie van het geslacht *Marres* gepubliceerd. De stamreeks begint met *Nicolaas Marres* alias *Vulgraeff* geboren in de Vroenhof te Maastricht omstreeks 1550. De uitwerking begint met de kinderen van *Michael Marres* (generatie IX) geboren te Vroenhoven in 1797. De nakomelingen van zijn twee broers *Jan Willem* en *Hubert* werden om verschillende redenen niet opgenomen. De tak van *Jan Willem* stierf met zijn kleindochters uit. *Hubert* koos in 1839 voor de Belgische nationaliteit. Hij kreeg daar een rijk nakomelingschap; enige vrouwelijke vertegenwoordigers leven daarvan in ons land. Alle eerdere zijtakken zijn uitgestorven. Allen dus die nu in Nederland de naam *Marres* dragen zijn, met uitzondering van de hierboven

genoemden, nakomelingen van *Michel* bij wie de uitwerking begon.

De stamreeks is met zes generaties opgevoerd, resultaat van langdurig onderzoek in Nederlandse en Belgische archieven. *Johan Morees* die in 1408 vermeld wordt als burger van Maastricht is de stamvader. Hij is eigenaar van land bij Heukelom en Susschen. Deze dorpen liggen thans op Belgisch gebied een uur gaans van Maastricht, het eerste in de huidige deelgemeente Vroenhoven, het tweede in de deelgemeente Zichen-Zussen-Bolder. Een tijdgenoot van hem is *Paul Morees*; deze woont in de Guylquemanstraat en wordt in de jaren 1416 tot 1423 meerdere malen benoemd tot gouverneur van de lakenscheerders, in 1416 tevens van de lakenververs^a. Kort voor 29 okt. 1428 is hij overleden^b. Mogelijk zijn zij broers. De kleinzoon van *Johan*, die ook *Johan* heette (generatie III) is in de tweede helft van die eeuw ook enige malen gouverneur van de lakenscheerders. De lakennijverheid is in Maastricht van oude datum en is al bekend in de elfde eeuw^c. Deze tak van nijverheid en handel werkte vooral voor de export, met name via de markten van Frankfort en Antwerpen. Tegen het einde van de vijftiende eeuw raakte de lakennijverheid als verfijnde en stedelijke productie zowel in het Maasdal als ook elders in de Zuidelijke Nederlanden in verval^d. *Reyner Marees* (generatie IV) vestigt zich in die tijd buiten de stad op zijn bezitting in het dorp Heukelom. Gedurende drie generaties blijft de familie daar gevestigd op een hoeve midden in het dorp. Ze behoudt kennelijk haar burgerrecht want als een eeuw later omstreeks 1585 de broers *Nicolaas* en *Reyner* zich weer te Maastricht vestigen, wellicht als gevolg van het oorlogsgeweld en de daarmee gepaard gaande verwoestingen die het land rond Maastricht in die tijd teisterden^e, vragen ze niet opnieuw het burgerschap aan^f. Zij lijken enigszins verarmd^g en vestigen zich als bakker en bierhandelaar op de Brusselsestraat en de Kleine Gracht. Volgende generaties starten de bierbrouwerij en later de distilleerderij en komen weer tot welvaart. In 1710 verlaat de hoofdtak (in dit artikel verder niet besproken) de stad opnieuw en betreft een nieuw gebouwde brouwerij-distilleerderij in het Jekerdal te Biesland, een half uur gaans van Maastricht. Het huis ligt thans aan de rand van de bebouwde kom^h. In 1825 vestigt de stamvader van de Nederlandse tak zich weer in de stad.

In de familie gaat het verhaal dat de stamvader van Spaanse herkomst is. Mogelijk vindt deze legende zijn bron in de relatie die de verwante familie *Van Geleen* eens met Spanje had. Een Dr. *Christiaan van Geleen*ⁱ was raad aan het hof en hofarts van de Spaanse koning *Karel II*. In 1710 overleed hij kinderloos te Toledo. Hij liet

- a. Gem. Archief Maastricht, Archief indiviese raad, 44, fol. 133^v, 155^v en 163^v.
- b. P. Doppler, Schepenbrieven van het kapittel van St. Servaas te Maastricht, nr. 1285, 28 okt. 1428, afschrift in leggerboek der renten en cynssen van O.L.Vr. lof, fol. 9, gepubliceerd in: Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg à Maestricht (Verder genoemd PSHAL), tome XXXXI, 1905, p. 124.
- c. H. Ammann, Maastricht in der mittelalterlichen Wirtschaft, in: Mélanges F. Rousseau, Bruxelles 1958, p. 21-46, geciteerd door J. G. J. Koreman, Aspecten van de lakennijverheid en -handel, in hoofdzak gedurende de late middeleeuwen, in: Miscellanea Traiectensiana, Maastricht, 1962, p. 195-225.
- d. Th. Thurlings, Sociaal-economische geschiedenis, in: Limburg's Verleden, uitg. L.G.O.G., Maastricht 1960, p. 191-197.
- e. W. Jappe Alberts, Geschiedenis van de beide Limburgen, Assen 1972, deel I, p. 157.
- f. In de burgerboeken van Maastricht is geen vermelding gevonden.
- g. Zie hiervoor ook: J. C. G. M. Janssen, Lange golven in de economische geschiedenis van Limburg, in: Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg, deel XXVI, 1981, p. 1-62 met name p. 40.
- h. Thans Cannerweg 262 en Suserweg 2^a en 2^b.

een forse erfenis na aan zijn Maastrichtse familieleden. In datzelfde jaar bouwde *Jan van Geleen*, een neef van de hofarts, voor zijn dochter *Maria Elisabeth* die in 1703 met *Aegidius Marres* (XIa) gehuwd was, het hierboven genoemde kapitale huis met brouwerij en distilleerderij te Bieslandⁱ. Dit huis bleef gedurende vijf generaties tot 1887 in het bezit van de familie *Marres*.

Gezocht is naar aansluiting op het Eisdense geslacht *Moorrees*, het Veltweseltse geslacht *Moers*, het Vroenhofse geslacht *Mares*, en de middeleeuwse regentengeslachten *De Mauro* te Maastricht en *Marets* te Luik. Daar familienamen in deze streken reeds vanaf de elfde eeuw ontstonden^k is onderzoek naar verwantschap in principe mogelijk maar wegens de summiere resten bronmateriaal, verspreid over vele archieven, in de praktijk welhaast ondoenlijk.

Het Eisdense geslacht *Moorrees*, waarvan de genealogie eveneens in de 47ste jaargang van *Nederland's Patriciaat* gepubliceerd is, staat in de gichtregisters van Eysden vermeld vanaf 1454. De gebroeders *Gregoer* en *Claes Morees* (*Marees*) bezitten in die tijd enige huizen en hoeven in het dorp Eysden en erven een hoeve te Caestert op de westelijke oever van de Maas. Het geslacht *Moorrees* voert drie morenkoppen in het eerste en vierde kwartier, drie morellen in het tweede en twee barbelen in het derde kwartier. Er zijn 18de-eeuwse varianten. Oudere zegels zijn mij niet bekend.

Het geslacht *Moers* is vanaf de 14de eeuw en wellicht reeds eerder gevestigd te Veltweselt. Hun hof was een leen van het huis *Dieteren*. Ze waren aan dit geslacht verwant^l. In het begin van de 15de eeuw worden zij als heer en jonker aangeduid^m. Hun wapenfiguur is een klimmende leeuw en in het vrijkwartier drie rozenⁿ. Het oude geslacht *Dieteren* dat later in die eeuw uitstierf voerde een gekroonde en getongde leeuw. Verwantschap met het geslacht *Moers* lijkt in eerste instantie onwaarschijnlijk^o, maar is toch niet uitgesloten. Hiervoor zijn de volgende aanwijzingen. Tenzij hier

- i. Dr. Christiaan van Geleen, een beroemd nog onbekend Maastrichtenaar, geneesheer van Koning Karel II van Spanje, in: De Maasgouw, jg. 29, 1907, pp 1-5.
- j. Een gevelsteen in de achtergevel van dit gebouw herinnert hier nog aan. Op deze steen staat het wapen *Van Geleen* met de tekst: Joannes Van Geleen Liberts aeDifiCabaM (Ik *Joannes van Geleen* bouwde dit voor mijn kinderen).
- k. G. Waitz, Familienamen sind im elften Jahrhundert aufgekomen, zunächst in den höheren Kreisen in: Deutsche Verfassungsgeschichte, Ed. Z. Keumer, Darmstadt, 1955, deel 5, p. 444, geciteerd in: PSHAL, tome CX, 1974, p. 286.
- l. 22 nov. 1410: De schepenen van Millen oorkonden dat de heren *Danyel* en *Wijnant van Dyeteren* en hun neef *Wijnant Moer* erkend hebben dat zij, evenals hun ouders en grootouders, aan het kapittel van O.L. Vrouwe een erfcijs verschuldigd zijn en dat zij daarvoor een molen aan de Jeker als onderpand stellen (P. Doppler, Schepenbrieven van het Kapittel van O.L. Vrouw te Maastricht, nr. 237, origineel op perkament, PSHAL, tome LXI, 1925, pag. 154).
- m. Alb. Wolters, De lenen van het adellijk huis te Dieteren, in: PSHAL, tome XXIV, 1887, p. 31.
- n. P. Doppler, Schepenbrieven van het Kapittel van St. Servaas te Maastricht, nr. 1325, 13 mei 1437, origineel op perkament, aangehecht het zegel van *Wynant Moers*, laat van de leenhof van den Edelenbamp te Veltweselt, inhoudende: een klimmende leeuw naar rechts, in het vrijkwartier drie vijfpuntige sterren (?); omschrift: S. Winent Moer; Schepenbrieven van het Kapittel van O.L. Vrouw te Maastricht, nr. 460, 2 mei 1463, origineel op perkament, aangehecht het zegel van *Wynant Moers*, schepen van Veltweselt, inhoudende: een klimmende leeuw naar rechts, in het vrijkwartier drie rozen (?); omschrift: S. Winant Moers. *Hendrick Moers*, schout van Veltweselt en Kessel, † 8 nov. 1667 ligt begraven onder een grafsteen met een gedeeld wapen: I een klimmende leeuw; II een dwarsbalk en in het schildhoofd twee rozen (PSHAL, tome XXXXII, 1906, pag. 88, tome LXIII, 1927, pag. 102 en tome XCVI-XCVII, 1960-1961, pag. 411).
- o. Onze naam is tweelettergrepig met de klemtoon op de tweede syllabe en heeft in de eerste syllabe een a-klank.

sprake is van persoonsverwisseling werden twee leden van het onderhavige geslacht ieder eenmaal aangeduid als *Moers*^p. *Reyner Marees van Heukelom* (generatie IV) bezit land gelegen naast dat van de weduwe van *Caris Moers*, wier naam enige malen als *Morees* wordt geschreven^q. Bij de oude tak *Moers van Montenaken* vindt men evenals bij het hier beschreven geslacht per generatie de opvolging van de voornamen *Reyner* en *Jan*^s.

Van het geslacht *De Mauro* hadden meerdere leden zitting in het stadsbestuur van Maastricht. *Gerardus de Mauro* wordt in 1296 vermeld als schepen. *Nicolaas* wordt als zodanig vermeld van 1325 tot 1365. Zij voerden een morenkop in hun wapen^t, eenmaal zowel een morenkop als een leeuw^{u,v}.

In de veertiende eeuw leefden in deze streek *Johan Moreaz* en zijn zoon *Wilhelmus* die behoorden tot de tak *Horion* van het geslacht *Hemricourt*. Zij voerden als wapen in goud een blauwe schuinbalk^w.

Het middeleeuwse geslacht *Maretz*^x te Luik is afkomstig van *Maret*, een dorp bij Orp, halverwege Luik en Brussel. Leden van dit geslacht worden in 1247 voor het eerst vermeld als eigenaar van wijngaarden bij Luik, zij waren advocaat bij het souvereine hof en burgemeester van Luik. Hun wordt het volgende wapen toegeschreven „d'or à trois feuilles de marais au naturel”^y. *Jean De Marêts*, maître de la cité de Liège in 1269 voerde echter: „d'or semé de fleurs de lis de gueules; au lambel d'azur à cinq pendants brochant sur le tout”^z.

Zegel van Pau de Marres uit 1669.

Afb. 1; foto Harry Paping, Maastricht.

Zegel van Pau de Marres uit 1701.

Afb. 2; foto Rijksarchief in Limburg.

p. In 1459 cedeert een *Gerardus Moers* land aan *Johannes Morees* (III). Het is aanmerkelijk dat deze persoon dezelfde is als zijn oom *Gerard* (I, 2). *Jan Morees van Wylre* (IV, 2) koopt in 1535 de „Slonshof” aldaar. Bij deze acte staat vóór de kantlijn zijn naam als *Morees* geschreven maar in de acte als *Moers* (Vr. 6693, f. 112 en Vr. 6957, f. 156).

q. Rijksarch. Maastricht, Arch. St. Servaeskapittel, legger van cijnsen te Sichen in 1509, inv. nr. 901, pp. 150 en 151.

r. Schriftelijke mededeling van de heer S. Moors te Pellenberg (België) 28 mei 1987.

s. In deze streken bestond de gewoonte dat de eerste zoon, en bij diens overlijden de eerstvolgende zoon, vernoemd werd naar de grootvader van vaderszijde en de tweede zoon naar de grootvader van moederszijde. Bij de meisjes vond op dezelfde wijze vernoeming plaats naar de grootmoeders.

t. P. Doppler, Schepenbrieven van het kapittel van St. Servaas te Maastricht, nr. 86, 9 okt. 1335, orig. op perkament, gepubliceerd in: PSHAL, tome XXXVI, 1900 p. 72.

u. Persoonlijke mededeling van de heer J. Moers te Maastricht.

v. De naam *Moers* wordt gezien als een genitief van de voornaam *Maurus*. Zie hiervoor de inleiding in het Nederlands Repertorium van Familienamen, XIV, Limburg, 1988. De naam *De Mauro* kan een verlatiniseerde variant zijn, maar ook duiden op verwantschap met het Luikse geslacht *Moreau*.

Het Vroenhofse geslacht *Mares* is mogelijk gesproten uit het onderhavige. Zie de opmerking bij gen. V,6. Een lid voerde een eigen zegel^{aa}.

Het Noordnederlandse geslacht *De Marez* is afkomstig van Antwerpen. Het voerde in blauw een zilveren kruis vergezeld van vier gouden rozen; helmteken: een uitkomende Turk; schildhouders: twee gouden griffioenen. Het pretendeerde te stammen uit het vroegmiddeleeuwse Kamerrijkse geslacht *De Mares*. Dit voerde in verschillende varianten eveneens rozen. De griffioen kwam daar als helmteken voor^{bb}.

Van *Pau de Marres* 1629-1707 (IXb) zijn twee zegels bekend. Het eerste toont een gedeeld wapen: I een boom; II een klimmende griffioen; helmteken: een uitkomende griffioen. Hiervan is een afdruk uit het jaar 1669 bewaard gebleven^{cc}. In zijn tweede zegel figureren – op een ingenieuze wijze met elkaar verbonden – drie moerasbladeren^{dd}. Ook op zijn grafsteen vinden we de drie moerasbladeren – maar dan in roset geplaatst – in het eerste kwartier van zijn alliantiewapen.

De naam *Marres* is vroeger op de meest uiteenlopende wijzen geschreven. Meer dan dertig verschillende schrijfwijzen zijn er gevonden^{ee}. In de oudste documenten, begin 15de eeuw, wordt de naam geschreven als *Moreez*, *Moraes*, *Morees*, *Moerees* en *Moers*. Tegen het einde van deze eeuw wordt de *o* via een tussenstadium met een

w. „et chilh qui sont issus delle coistie de Horrion, dont messires *Johan Moreaz* issit, portent d'or à une bende d'azure, et ja soice que messires *Johan Moreaz* et messires *Wilhelmus*, ses fis, les portassent de ces couleurs, sy ne say homme en nostre païs qui les porte en ceste manier” (Oeuvres de Jacques de Hemricourt, publiées par C. de Borman, tome premier, Le Miroir des nobles de Hesbaye, Bruxelles, 1910, § 317, pag. 195-196).

x. Dit geslacht komt voor onder de namen: *De Mares*, *De Marès*, *De Marets*, *Des Mares* en bloeide in de 13de en 14de eeuw in het land van Maas en Jeker en was verwant aan de families *Hemricourt*, *Waroux*, *Cloux*, *Boileau* en *Slins* (Miroir des Nobles de Hesbaye, depuis l'an 1102 jusques en l'an 1398, par Jacques de Hemricourt, mis du vieux en nouveau langage par le Sr. de Salbray, Bruxelles, 1673, p. 199-200 en 312-313; Oeuvres de Jacques de Hemricourt, publiées par C. de Borman. Le Miroir des Nobles de Hesbaye, tome premier, Bruxelles, 1910, p. 195-196, 288 en 358-359, 467-468; tome deuxième, Bruxelles, 1925, p. 160, 246 en 368).

y. Zo beschreven in: L. de Herckenrode, Collection de Tombes, Epithaphes et Blasons de la Hesbaye, Gand, 1845, p. 459. Ook beschreven als „d'or à trois feuilles de nénuphar de sinople” in: Th. de Renesse, Dictionnaire des Figures Héraldiques, tome IV, Brussel, 1899, p. 144. Zie ook het Armorial Général van Rietstap.

z. J. Ph. Gramme, Recueil Héraldique des Bourguemestres de la noble cité de Liège, Liège, 1720.

aa. Gezegelde brief van *Michael Mares* (genealogie *Mares*, VIc, 7) aan de Staten Generaal in 1761. Lakzegel met afdruk van een schild beladen met een kam, vergezeld van drie klaverblaadjes. Kleuren onbekend. Helm en dekkleden; helmteken: een klaverblad (Algemeen Rijksarchief, portef.nr. 5864, missiven uit Maastricht aan de Staten Generaal).

bb. H. J. Koenen, Het geslacht de Marez met de daaruit in vrouwelijke lijn gesproten familiën *De Marez* van Zuylen, *De Marez Oyens* en *De Marees* van Swinderen, 's-Gravenhage, 1898.

cc. Notaris P. de Marres, 1336, testament *Emerentia Stas* geb. *van Buel*, 31 juli 1669, geopend 2 april 1697.

dd. Brief van *Pau de Marres* aan de schepenbank (Rijksarchief Maastricht, L.v.O., schepenbank Geleen, 1240, 2 feb. 1701).

ee. Hier volgt een overzicht van de gevonden schrijfwijzen: 15de eeuw: *Marees*, *Maerees*, *Moraes*, *Morees*, *Moreez*, *Merees*, *Mereijs*, *Moerees*, *Moers*.

16de eeuw: *Marrijs*, *Marees*, *Mares*, *Marijs*, *Meeres*, *Mereijs*, *Merres*, *Merees*, *Merhees*, *Morees*, *Mores*, *Moerees*, *Moers*.

17de eeuw: *Marres*, *de Marres*, *Marrez*, *Marreez*, *Marees*, *Marese*, *Mareez*, *Marez*, *Marets*, *Marais*, *Mareijs*, *Marès*, *Mares*, *Maeres*, *Maerres*, *Meres*, *Merees*, *Mereez*, *Merez*, *Meresse*, *Mereijs*, *Merres*.

18de eeuw: *Marres*, *Marrès*, *Marrés*, *de Marres*, *de Moreez*.

19de eeuw: *Marres*, *Marrès*.

20ste eeuw: *Marres*.

Grafzerk van Pau de Marres, oorspronkelijk in de kerk van het Kruissherenklooster te Maastricht, in de Franse tijd overgebracht naar de St. Janskerk aldaar.

Afb. 3; foto F. Lahaye, Maastricht.

stomme *e* vervangen door een *a*^{ff}. De huidige schrijfwijze ontstond in de zeventiende eeuw. De eerste maal trof ik hem aan in een belastingaanslag uit het jaar 1614^{gg}. Vanaf het einde van deze eeuw wordt de nieuwe schrijfwijze algemeen gebruikt. In de achttiende en negentiende eeuw wordt op de *e* soms een accent geplaatst. Gedurende drie generaties is in de 17de en 18de eeuw het voorzet-sel „*de*” gebruikelijk^{hh}. *Pau de Marres* 1629-1707 (IXb) doet dit consequent, zijn jongste dochter nog vaak. Daarna wordt dit niet meer gedaan. *Nicolaas Marres* 1560-1629 (VII) noemt zich enige malen *Vulgraeff*. Een reden kon ik hier niet voor ontdekken.

Genealogie

In de hier volgende genealogische verhandeling vindt men de uitwerking van de eerste elf generaties van de stamreeks met de daaruit gesproten zijtakken. Zij stierven alle uit. De laatste in de

ff. De eerste maal dat de *a* klank genoteerd wordt is in 1485 (Vr. 6954, f. 232^v).
gg. „*Reijner Marres* op den Clenen gracht van twee bondren en vijf groote roeden lant ... XIII taler”. Lijst van cijnsplichtigen aan de domeinen in het kwartier Maastricht en het graafschap Vroenhoven in het jaar 1614 (Rijksarchief Brussel, arch. rekenkamer, 45102).

hh. Dit is het geval bij de kinderen van de generaties VII, VIII, en IX, maar juist niet bij onze voorouders in die gezinnen (Brabants Hooggerecht Maastricht, 28 okt. 1649, Schepenbank van den Vroenhof, inv.nr. 6981, 23 maart 1655; not. À Cruce 2 aug. 1675; not P. de Marres, vele acten).

Interieur van de St. Janskerk te Maastricht met de grafzerk van Pau de Marres.

Afb. 4; foto F. Lahaye, Maastricht.

15de generatie aan het begin van deze eeuw. Voor alle duidelijkheid: niet opgenomen is de genealogische uitwerking van de stamreeks na generatie XI (Ned. Patr. V) en zijn in het begin van deze inleiding genoemde vertakkingen.

Waar in de tekst geen nadere vindplaats van de bronnen wordt vermeld, betekent dit dat het hier het gemeentearchief van Maastricht betreft; Vr. staat voor schepenbank van het hooggerecht van het graafschap van den Vroenhove¹, Br. staat voor Brabants² hooggerecht van Maastricht, L. voor Luiks hooggerecht van Maastricht.

1. *Johan Morees*, geb. omstr. 1370, † vóór 11 maart 1429.

Burger van Maastricht, eigenaar van landerijen te Susschen in het Luikerland en tussen Susschen en Heukelom in het aan Maastricht onderhorige graafschap van den Vroenhove³, in 1408 ontvangt hij zijn aandeel in de herstelbetalingen voor de verwoestingen die bij de belegeringen van Maastricht door de Luikenaren in 1407 en in 1408 waren aangericht.

1. Dit gerecht ontwikkelde zich uit het vroegmiddeleeuws koninklijk hofgerecht dat iurisdictie had over de Merovingische, later de Karolingische koningsgoederen van de palts (regia sedis) te Maastricht (H. Hardenberg, *De Maastrichtse Vroenhof*, in: *Miscellanea Traiectensia*, Maastricht, 1962).
2. Maastricht was van 1284 tot 1795 een tweeherige stad. Deze twee heren waren de hertog van Brabant, in 1632 opgevolgd door de Staten-Generaal en de Prins-Bisschop van Luik.
3. Hier verder „De Vroenhof” genoemd.

In 1407 en 1408 belegerden de Luikenaren twee maal de stad Maastricht. De aanvallen werden tenslotte afgeslagen en de belegeraars verdreven. Er was in de stad grote schade aangericht. Maastrichtse burgers werden verzocht hun schade te taxeren. *Johan Moreez* stelde zijn schade vast op 3 mud en 8 vaten rogge en kreeg als vergoeding een boddreger⁴.

11 maart 1429: Wijlen *Johan Morees* vermeld als voormalig eigenaar van een bunder land te Susschen⁵.

11 febr. 1441: *Gerardus Moerees*, gehuwd met *Maria*, ruilt land gelegen tussen Heukelom en Zusschen afkomstig uit de erfenis van hun vader *Jan Moerees*, tegen een jaarlijkse rentebetaling met *Godefridus*, zoon van *Noelmannes Goderts van Spauwe*, gehuwd met *Aleydis*. Hun broer *Reynerus* doet daarbij afstand van zijn aandeel (Vr. 6691, f. 7).

31 mei 1459: *Gerardus Moers*, gehuwd met *Katrijn*, doet ten behoeve van *Johannes Morees* (III) afstand van belastingvrije grond gelegen „onder den Muysenberch” (Vr. 6693, f. 112).

Kinderen:

1. *Reynerus*, volgt II.
2. *Gerardus Moerees*, eigenaar van land in de Vroenhof te Maastricht en van land tussen Heukelom en Susschen, tr. 1e *Marie*; tr. 2e *Katrijnen*.
3. *Aleydis Moerees*, tr. *Godefridus*, zoon van *Noelmannus Goderts van Spauwen*.

II. *Reynerus Morees*, geb. omstr. 1400, eigenaar van land gelegen tussen Heukelom en Susschen. Hij was vechtlustig van aard.

11 febr. 1441: *Reynerus*, zoon van wijlen *Johannes Moerees*, doet ten behoeve van zijn broer *Gerard* afstand van land gelegen tussen Heukelom en Susschen, dit land is afkomstig uit de nalatenschap van hun vader (Vr. 6691, f. 78).

13 april 1458: *Reyner Morees* heeft gevochten met *Bartholomeus Palmartz*. *Mees* sloeg *Reyner* op zijn gezicht en *Reyner* heeft de „henk” van *Mees* gescheurd. Onder ede verklaren zij zich voortaan van geweld te zullen onthouden (Vr. 6693, f. 95).

III. *Johan Marees* van Hoeckelen, geb. omstr. 1430, † vóór 24 jan. 1495, tr. 1e *Margriete* (1459); tr. 2e *Elisabeth* (1480); tr. 3e *Oden* (1489). *Ode* die als weduwe met *Jan Grolijs* hertrouwde, stierf eveneens vóór 24 jan. 1495.

Gouverneur van de lakenscheerders (1457, 1467)⁶, hoofdman van de Maastrichtse burgerij (1471)⁷. Aan zijn naam wordt eenmaal van *Hoeckelen* toegevoegd⁸ maar over zijn bezittingen daar is niets bekend, wel over zijn bezit elders in de Vroenhof. Vlakbij Maastricht bezit hij land in „die O”. Van zijn oom *Gerard* krijgt hij land gelegen „onder den Muysenberch”. In Maastricht bezit hij in de Reyenstraat twee huizen. Op de Houtmarkt, later genoemd de Houtmaas, een kade voor handelsschepen, heeft hij niet nader omschreven goederen. Wellicht was hij daarom behalve lakenscheerder ook lakenhandelaar.

4. Oud archief der stad Maastricht, 982, Schadelijsten van burgers in het jaar 1408. Dit document werd voor mij door de heer J. H. Hanssen, archivaris, gelezen.

5. P. Doppeler, Schepenbrieven van het kapittel van St. Servaas te Maastricht, nr. 1292, 11 maart 1429, Oorkonde van schout en schepenen van het Kapittel van St. Servaas in hun hoeve te Susschen, gepubliceerd in: PSHAL, tome XXXXI, 1905, p. 124-130.

6. In 1457 en 1467 als zodanig vermeld (Archief Indiviese Raad, 46, f. 18^v en 53).

7. In 1471 vermeld als hoofdman tussen Hocht- en Lindencruyspoort. Over de jaren 1379 tot 1495 bestaat er een naamindex van de Raadsverdragen en de resoluties van de magistratuur. Uit deze rijke bron kon daarom alleen ten behoeve van de eerste generaties worden geput. De resoluties werden voor mij gelezen door de heer J. H. Hanssen, archivaris (Archief indiviese raad, 46, f. 109^v).

8. Vr. 6954, f. 232^v.

31 mei 1459: *Gerardus Moers* doet als voogd van zijn vrouw *Katrijnen* ten behoeve van *Johannes Morees*, gehuwd met *Margarete*, afstand van niet belaste grond „onder den Muysenberch” (Vr. 6693, f. 112).

In 1462 wordt *Johannes Morees* aangeslagen voor 20 stuivers voor goederen van het gasthuis gelegen op de Houtmarkt (Rijksarchief Maastricht, Archief kapittel van St. Servaas te Maastricht, Bezittingen Broederschap, 499a, Rentregister anno 1462).

2 mei 1470: *Johannes Morees*, gehuwd met *Margriete*, ontvangt van *Michaël de Haenen*, namens diens echtgenote *Yda*, en op 4 mei van *Lysbeth Pannesleger* land gelegen in „Die O” (Vr. 6694, f. 132^v).

St. Johansdag (24 juni) 1479: *Johan Moerees* treedt op als getuige wanneer de gebroeders *Henrich*, *Reyner* en *Mathees Reyners* de tiend van Vleytingen pachten van de heren van St. Servaas (Vr. 6954, f. 88).

15 juni 1480: *Johan Merees* herroept het testament dat hij met zijn vorige echtgenote *Margrieten* gemaakt heeft en hernieuwt dit met zijn laatste echtgenote *Elisabeth* (Vr. 6954, f. 122).

7 sept. 1483: *Johan Mereijs* en *Gertruyt* de echtgenote van *Johan Lansmans* pachten het resterende derde gedeelte van de tiende van Tricht die toebehoort aan de kerk van St. Servaas. Tweederde deel hadden ze reeds gepacht. Ze nemen dit over van de recent overleden *Cornelis Wijngerden* en *Johan Nuellens*, landmeter (Br. 6402, f. 394^v).

5 mei 1485: *Jan Marees van Hoeckelen* koopt een huis in de Reijenstroete te Maastricht, gelegen tussen het huis van *Rut Raedemeecker* en *Geert in den Bessem* (Vr. 6954, f. 232^v).

5 mei 1489: *Janne Marees* en zijn vrouw *Oden* kopen een tweede huis in de Reijenstroete met een hof ervoor en erachter. Het ligt tussen de huizen van *Michiel van den Hove* en *Helmuet Hanet* (Vr. 6954, f. 307).

In 1493 wordt *Matthias Marees* aangeslagen voor 25 stuivers en drie kapoenen voor goederen van de pastoor van de St. Johanneskapel (?) gelegen op de kommel (Rijksarchief Maastricht, Archief kapittel van St. Servaas te Maastricht, Bezittingen broederschap, 499c, rentregister anno 1493).

24 jan. 1495: De gebroeders *Mees* en *Reyner Maerees* nemen namens de verdere familie de goederen uit de nalatenschap van hun vader *Jan Marees* in ontvangst; zijn weduwe, later gehuwd met *Jan Grulys*, heeft hier het vruchtgebruik van genoten (Vr. 6695, f. 420^v)⁹.

21 juni 1496: *Mees Marees* en de zijnen en *Jan van Eijck*, namens zijn echtgenote *Margaretha*, bevestigen *Jan van Gangelt* in het vruchtgebruik van grond gelegen naast *Hellinck Hanet* en *Reyner Volre* in de Roeyenstraat en erkennen zijn rechten op de erfenis van het echtpaar *Jan Grolijs* en *Oyen*.

Op dezelfde dag draagt *Mees Maerees* voor een bedrag IX merck de onverdeelde helft van deze goederen over aan *Claes van Can* en zijn echtgenote *Katarinen*. *Reijner Marees*, zoon van *Jan* en *Peter Nijs van St. Jorus* verklaren rechten te doen gelden op deze goederen (Vr. 6695, f. 442^v)⁹.

In 1511 heeft *Mees Reyners Morees* goederen in pacht van het St. Servaaskapittel (Rijksarchief Maastricht, Archief kapittel van St. Servaas te Maastricht, Bezittingen broederschap, 499e, rentregister Anno 1511).

Kinderen:

1. *Reyner*, volgt IV.
2. *Matthias (Mees) Marees*.
3. *Margaretha Marees*, tr. *Jan van Eijck*.

IV. *Reyner Marees* van Huekelem, geb. omstr. 1465, † omstr. 1530, tr. *Kathelijne*.

Openbare functies van hem zijn niet bekend¹⁰, in 1495 ontvangt hij tezamen met zijn broer *Mees* de nalatenschap van zijn ouders. In 1498 en in 1500 koopt hij land te Heukelom; ook heeft hij te Heukelom en Sichen land in pacht van het St. Servaaskapittel¹¹. In 1522 koopt hij land te Vlijtingen, maar verkoopt dat een jaar later weer. In 1530 verdeelt zijn weduwe de nalatenschap onder de kinderen.

9. Dit gichtboek heeft een verkeerd inventarisnummer en staat abusievelijk gerubriceerd onder de voogdgedingen; het is de zoekgeraakte tweede helft van het gichtboek 6954, waarin zich de index van deze beide boeken bevindt. Het ware daarom wenselijk dit boek te hernummeren tot b.v. 6954 bis.

10. Zie noot 7.

24 jan. 1495: De gebroeders *Mees* en *Reyner Maerees* ontvangen namens de familie de goederen uit de nalatenschap van hun vader *Jan Mares*, waarvan zijn weduwe, die later gehuwd was met *Jan Grulys*, het vruchtgebruik heeft genoten (Vr. 6695, f. 420^v)⁹.

21 juni 1496: *Reijner Maerees* geeft te kennen dat hij rechten doet gelden op onroerend goed in de Royenstraat te Maastricht (Vr. 6695, f. 442^v)⁹.

9 juli 1498: *Reyner Maerees*, gehuwd met *Kathelijne*, koopt de onverdeelde helft¹² van dertien groot roeden¹³ akkerland bij Hoekelum (Vr. 6695, f. 482^v)^{9, 14}.

4 april 1500: Hij verkrijgt het volledige eigendomsrecht van dit land (Vr. 6955, geen fol. nummer)⁹.

29 juni 1522: *Reijner Moerees van Hueckelum* verkrijgt vijftien groot roeden land gelegen in de Moerendael te Vlijtingen. Op 13 okt. 1523 verkoopt hij dit land (Rijksarchief te Hasselt, Schepenbank Vlijtingen, 31, f. 26 en 29).

11 nov. 1530: *Katrijn Morees* draagt met toestemming van haar kinderen *Reyner* en *Jan* het vruchtgebruik van 23 ½ roeden land bij Hoekelum over aan haar zoon *Lens*: deze draagt dit vervolgens over aan zijn broer *Mathijs* (Vr. 6957, f. 77^v).

Uit dit huwelijk:

1. *Reyner*, volgt V.
2. *Jan Morees* van Wylre, † in of kort vóór 1544, tr. 1e *Marie* (1535); tr. 2e *Katrijn Meijs*, † kort vóór 1547.

In 1535 koopt hij „De Slonshof” te Wylre. Hij bezit een hof op de Hochterstraat te Maastricht. Hij heeft geen nakomelingen.

10 mei 1535: *Jan Moers van Wylre* en zijn vrouw *Marie* kopen een hoeve te Wylre „de Slonshof” genaamd. Op dit terrein heeft eerder het Gasthuys gestaan (voor de kantlijn staat: *Jan Morees van Wylre*) (Vr. 6957, f. 156).

28 okt. 1544: *Katrijn Meys* verkoopt het vruchtgebruik van haar in de Vroenhof gelegen goed aan *Anthonis Nullens*. Dit goed is afkomstig uit de nalatenschap van haar eerste echtgenoot *Jan Morees*. Zolang zij leeft zal zij wel pacht over deze goederen ontvangen (Vr. 6957, f. 314^v).

14 sept. 1547: *Lens Maessen* ontvangt namens zijn echtgenote en tevens namens de kinderen van de dochter van *Hendrick Coecx* de goederen, voorzover deze zich in de Vroenhof bevinden, afkomstig uit de nalatenschap van *Jan Morees*; *Katrijn Morees* heeft hier het vruchtgebruik van genoten (Vr. 6958, f. 31^v).

27 mei 1554: *Lens Muessens* verkoopt zijn aandeel in een hof op de Hochterstraat die hij geërfd heeft van *Jan Morees*. De familie *Nullens* op de Grote Gracht is medeëigenaar. Toestemming geven de kinderen *Coecx* en de kinderen *Hupkens* (Vr. 6958, f. 186).

3. *Laurens Marees* van Hoekelum, tr. 1e *Katrijnen* (1530); tr. 2e *Beelen* (1553).

Landeigenaar te Heukelum en Lafelt. In 1530 woont hij te Maastricht. Hij koopt dan een huis in de Begardtstraat. In 1539 woont hij te Heukelum. Hij bezit daar een hoeve¹⁵ in het dorp aan de Cromsteeg naast de hof van jonker *Thibalt van Eijnatten*. In 1553 verkoopt hij namens zijn echtgenote *Beelen* het vruchtgebruik en de erfrechten van een huis in de Grachtstraat te Maastricht. Uit zijn huwelijken zijn geen nakomelingen bekend.

11. Van 1507 tot 1535 wordt *Renerus Morees* en van 1536 tot 1541 worden zijn erfgenamen vermeld als cijnsplichtig aan het kapittel van St. Servaas te Maastricht voor goederen te Heukelum en Sichen (Rijksarchief Maastricht, St. Servaaskapittel, Maastricht, rentregister Anno 1509, inv.nr. 499d.; legger van cijnsen te Sichen Anno 1509, inv.nr. 901, p. 150 en 151.; Cijnsregister 1518 - 1541, inv.nr. 902).
12. De halffschet.
13. Er gaan 20 kleine roeden in een grote roede en 20 grote roeden in een bunder. Hier dus ongeveer 2/3 hectare.
14. Op 10 juli werd deze overdracht nog eens bevestigd (Vr. 6955, geen folionr.).
15. Waar in de gichtregisters „huys ende hoff” staat noem ik het hoeve. Waar alleen „hoff” staat noem ik het hof. Met hof kan hoeve bedoeld zijn maar ook ommuurde tuin.

12 febr. 1530: *Lens Marees*, gehuwd met *Katrijnen*, koopt een huis in de Begardtstraat te Maastricht (Vr. 6957, f. 56^v).

21 nov. 1531: *Lees Marees* komt met *Willem Vastarts* overeen om hem voor een bedrag van honderdvijftig gulden tot zijn overlijden van onderhoud te voorzien. Op 16 mei 1532 annuleert *Willem Vastarts* deze overeenkomst weer (Br. 6409, f. 155^v en 156).

4 aug. 1539: *Lees Marees van Hoekelum* betaalt aan *Marie Reyners* in die Clock rente van een hypotheek¹⁶ op zijn huis en hof aan de Cromsteeg te Hoekelum gelegen naast de hof van jonker *Thibers* (Vr. 6957, f. 211^v).

6 jan. 1543: *Reyner Marees van Hoekelum*, gehuwd met *Marie*, lost de hypotheek af van zijn broer *Lees* (Vr. 6957, f. 277).

24 jan. 1553: *Lees Marees* verkoopt namens zijn echtgenote *Beellen* het vruchtgebruik van een huis in de Grachtstraat te Maastricht en zijn erfrecht daarvan aan *Ghijs van Beek* (Br. 6411, f. 167^v).

26 maart 1571: Testament van *Laureijs Marees van Hueckelum*, opge maakt voor de pastoor van de St. Matthiaskerk (De Promere). Zijn bezit, bestaande uit land te Heukelum en Lafelt en een hypotheek op een huis op de grote Gracht te Maastricht gaat naar de vier kinderen *Goossens* en een neef *Maes Peters*. Zijn neef *Thijs (Marees?) van Hueckelum* en de pastoor en koster van de St. Matthiaskerk te Maastricht krijgen legaten (not. De Promere, 1085).

4. *Matthijs Marees* van Hoekelum, † kort vóór 1581, tr. *Anna*.

Landeigenaar in de Vroenhof. In het dorp Heukelum bezit hij een hoeve aan de Cromsteeg. Bij de verdeling van de nalatenschap van zijn ouders in 1530 koopt hij daaruit de landerijen. Later koopt hij nog meer land. Uit zijn huwelijk zijn geen nakomelingen bekend.

11 nov. 1530: *Mathijs Morees* krijgt van zijn moeder het vruchtgebruik van 23 ½ groot roede land te Heukelum (Vr. 6957, f. 77^v).

10 dec. 1546: *Mathijs Marees* neemt een hypotheek op zijn hoeve te Heukelum. Op 17 maart 1553 lost hij die weer af (Vr. 6958, f. 19).

10 jan. 1548: *Thijs Marees* erft tezamen met *Bolse van Eymael*, *Hein Jan Claes*, *Claes Goert Palmertsz. van Hoekelum* en de kinderen van wijlen *Jan Rave* het huis „Den Rave” te Wijck (Br. 6411, f. 6^v).

In 1556 heeft *Thijs Marees* te Heukelum een halve bunder land in pacht van het kapittel van St. Servaas (Rijksarchief Maastricht, Kapittel van St. Servaas te Maastricht, 501 en 502, rentregister anno 1556).

In de jaren 1554 - 1558 koopt *Mathijs Marees* enige malen land (Vr. 6958, f. 189^v, 195, 298^v, 308).

Omstreeks 1580 is sprake van de erfgenamen *Thies Morees* (Rijksarchief Hasselt België, Archief Schepenbank Sichen, 29, cijnsregister van de hof van St. Servaas betreffende Montenaken, Millen Can, Eymael, Val en Meer over de jaren 1579 - 1581).

- V. *Reyner Marees* van Hoekelum, geb. omstr. 1500, † kort vóór 7 jan. 1553, tr. *Marie*, dochter van *Jan Pauwels*, † kort vóór 13 aug. 1558.

Landeigenaar te Heukelum. Hij woont aan de Cromsteeg te Heukelum naast de hof van de jonker *van Eijnatten*¹⁷.

11 nov. 1530: *Reyner Morees* geeft zijn moeder toestemming het vruchtgebruik van ruim 23 ½ roeden bij Hoekelum over te dragen aan zijn broer *Matthijs* (Vr. 6957, f. 77^v).

6 jan. 1543: *Reyner Marees van Hoekelum*, gehuwd met *Marie*, lost de hypotheek af van zijn broer *Lees* (Vr. 6957, f. 277).

7 juli 1548: *Reyner Reyners* alias *Morees van Hoeckelum* verdeelt tezamen met zijn zwagers de erfenis van zijn schoonvader *Jan Pauwels*. Het betreft land in de Vroenhof en te Vleytingen (Vr. 6958, f. 47).

7 jan. 1553: *Marie Marees* draagt aan haar zoon *Jan* het vruchtgebruik over van zijn aandeel in de Vroenhofse erfgoederen; *Jan* draagt dit vervolgens, op voorwaarde dat hun moeder het goed mag blijven gebruiken, voor 350 gulden over aan zijn broer *Mathijs* (Vr. 6958, f. 146^v).

16. Loespach.

17. Hij was heer van Heukelum. Zie voor dit geslacht: A. A. Vorsterman van Oijen et G. D. Franquinet, *Annuaire Généalogique des Pays-Bas*, 1874, p. 93-162.

Uit dit huwelijk zes kinderen, want de erfenis wordt in zessen verdeeld:

1. *Johan Merres* van Hokelhem, geb. omstr. 1530, † in of kort vóór 1584, tr. *Francisca*, dochter van *Thomas Scholtete* en *Marie*.

In 1553 en 1556 verkoopt hij zijn land te Heukelom aan zijn broers en vestigt zich te Meer. Hij bezit land te Fall en Meer. Uit zijn huwelijk ontspruit een kleine zijtak te Meer. Deze sterft uit met zijn kleinzoon *Jan*, schepen van Meer van 1628 tot 1667¹⁸.

7 jan. 1553: *Jan Merees* draagt voor 350 gulden zijn aandeel in het vruchtgebruik van de Vroenhofse erfgoederen over aan zijn broer *Mathijs* op voorwaarde dat hun moeder het goed blijft gebruiken (Vr. 6958, f. 146^v).

28 mei 1557: *Johan Merees van Hokelhem*, „ondersaat” van Meer, gehuwd met *Francisca*, leent 38 gulden van *Pouwels Box* en stelt als onderpand zijn huis, hof en wijnhof in het dorp van Meer (Rijksarchief Hasselt België, Archief schepenbank Fall 16 ter, f. 10).

Omstreeks 1560 heeft *Jan Reijners Merees van Hokelhem* een geschil met de familie *Scollete* over een erfenis. Het betreft de uitvoering van een uit 27 september 1538 daterend testament van *Thomas Scollete* en diens echtgenote *Marie* (Rijksarchief Hasselt, Archief schepenbank Fall 16 ter, f. 19).

28 mei 1584: De erven *Jan Merres* worden genoemd als eigenaar van land te Fall (Rijksarchief Hasselt België, Archief schepenbank Fall 18, f. 1).

2. *Matthijs*, volgt VI.

3. *Nelys Morees*, † kort vóór 12 nov. 1556.

12 nov. 1556: *Jan Merees van Hoekelom* draagt voor honderd gulden zijn aandeel in de erfenis van zijn broer *Nelis* over aan zijn broer *Mathijs* (Vr. 6958, f. 265^v).

4. *Marien Merees*, tr. in of vóór 1558 *Ghiel Meyers*, landeigenaar onder de bank van Susschen.

13 aug. 1558: *Ghiel Meyers*, gehuwd met *Marien*, draagt het zesde deel van het huis en de hof te Heukelom aan de Cromsteeg naast de hof van Eynatten en nog wat land over aan zijn zwager *Mathijs Merees* en *Eva* in ruil voor land te Susschen (Vr. 6958, f. 326).

5. *Marie Marees*, tr. in of vóór 1561 *Bolle Hans Stassen van Riempest*, landeigenaar aldaar.

22 maart 1561: *Bolle Hans Stas van Riempest*, gehuwd met *Marie*, dochter van wijlen *Reyner Marees van Hoekelom*, draagt een rente van vier en een half vat rogge op een huis te Heukelom, eigendom van zijn vrouw, gelegen aan de Cromsteeg en de Haelstraat, naast jonker *Lodewijk van Eynatten van Tyll*, voor 142 gld. over aan zijn zwager *Mathijs Merhees*; deze woont op dit goed (Vr. 6959, f. 41).

13 april 1561: *Boll Hans Stassen tot Riempest* verkoopt aan *Mathijs Merees tot Hoekelom* vijf en half roede land te Heukelom (Vr. 6959, f. 43^v).

6. *N.N.*

De erfenis wordt in zessen verdeeld. Er zijn vijf namen bekend. Het is niet onmogelijk dat het zesde kind *Reijner* heette; in iedere generatie komt deze naam voor, alleen in dit gezin wordt die niet gevonden, wellicht omdat deze *Reijner* al op jonge leeftijd naar elders is vertrokken. Mogelijk is hij dan „*Reijner Marres der alde van Fall oft Hoekelom*”¹⁹ die de stamvader is van de familie *Mares*, die in 1572 voor de eerste maal vermeld wordt in de gichten van Mil-

18. Tot in het jaar 1720, dat is meer dan vijftig jaar na zijn overlijden, zullen zijn nakomelingen procederen over zijn nalatenschap (Stadsarchief Tongeren, Fonds de Schaetzen, inv.nr. 2535).

19. In de gichten van de schepenbank van Fall wordt hij tijdens zijn leven aangeduid als „*van Fall*”. Vijftig jaar na zijn overlijden noemt een kleinzoon hem echter „*van Fall oft Hoekelom*” (Rijksarchief Hasselt, schepenbank Fall, 22, 56v, 27 juli 1630).

len, wanneer hij daar land koopt voor zijn zoon *Reijner*²⁰. De overeenkomst in voornamen bij de twee families steunt deze veronderstelling.

- VI. *Matthijs (Thies) Marees* van Heukelom, geb. omstreeks 1530, † kort vóór 28 mei 1613, tr. *Eva Palmarts*, dochter van *Jan Palmarts*, schepen van Sichen.

Landeigenaar in de Vroenhof en onder de bank van Sichen en Susschen, woonde op een hoeve in het dorp Heukelom aan de Cromsteeg naast de hof van jonker *Lodewijk van Eijnatten van Tyl*.

7 jan. 1553: *Mathijs Merees van Hoekelom* verkrijgt van zijn broer *Jan* het vruchtgebruik van diens aandeel in de Vroenhofse erfgoederen voor een bedrag van 350 gulden op voorwaarde dat moeder het goed mag blijven gebruiken. Op 12 nov. 1556 koopt hij van zijn broer *Jan* voor honderd gulden diens aandeel in de erfenis van hun broer *Nelis* (Vr. 6958, f. 146^v en f. 265^v).

In de jaren 1555 - 1568 koopt hij een aantal malen land (Vr. 6958, f. 195; 6959, f. 120; 6960, f. 19^v en 39; Rijksarchief Hasselt België, archief schepenbank Sichen, 11 bis).

13 aug. 1558: *Mathijs Merees van Hoekelom* koopt van *Ghiel Meyers*, die gehuwd is met *Marien*, een zuster van *Mathijs*, diens aandeel in het huis te Heukelom (Vr. 6958, f. 326).

22 maart 1561: *Mathijs Merhees* koopt van *Bolle Hans Stas van Riempest*, gehuwd met *Marie*, eveneens een zuster van *Mathijs*, diens aandeel in het huis te Heukelom (Vr. 6959, f. 41).

13 april 1561: *Mathijs Merees tot Hoekelom* koopt van zijn zwager *Boll Hans Stassen tot Riempest* land te Heukelom. Hiervoor leent hij van *Lambert Backuys* 18 gld. boven de reeds geleende driehonderd en stelt als onderpand zijn huis en hof te Heukelom, groot 15 groot roeden, gelegen aan de Krommesteeg en de Haalstraat naast de hof van jonker *Lodewijk Eynatten*. Op deze hoeve staat ook een lening van 4 vaten rogge aan zijn zwager *Ghiel Jan Palmartszoon* (Vr. 6959, f. 43^v).

17 aug. 1561: *Mathijs Merees* staat borg voor *Claes Palmarts* (Vr. 6959, f. 53).

23 maart 1566: *Thijs Merees* staat borg voor *Willem Houben* (Vr. 6959, f. 253).

In 1592 zijn *Matthijs Morees* en *Claes Thijs Morees* pacht verschuldigd aan de hof van St. Servaes (Rijksarchief Hasselt België, Archief Schepenbank Sichen, 30, cijnsregister Hof van St. Servaes betreffende Montenen, Millen, Can, Eymael, Val en Meer over het jaar 1592).

28 mei 1613: *Claes Marees* verzoekt namens de medeërfgenamen in bezit gesteld te worden van het onder deze bank ressorterende land van hun overleden vader *Thies Marees* (Rijksarchief Hasselt België, Archief schepenbank Sichen, 14 f. 93^v).

Uit dit huwelijk:

1. *Reyner Marres*, geb. omstreeks 1560, † vóór 20 dec. 1621, tr. 1e *Catrijn Palmen*; tr. 2e *Anna Hoppels*, dochter van *Pauwel Hoppels*, lijnzaadverver in „Het Ketelken” in de Brugstraat te Maastricht; zij hertrouwde *Lenard van Walsden* den ouden, brouwer op de Kleine Gracht, weduwnaar van *Gertruydt Houben*.

Bakker te Maastricht, landeigenaar in de Vroenhof en te Sichen. Hij woonde op de Kleine Gracht. Hij bezat tevens het huis „De Starre” op Tweembergen. Het eerste huwelijk bleef kinderloos.

Uit het tweede huwelijk:

- 1) *Paulus de Marres*, pater kruisheer in het huis van St. Anthonis te Maastricht, geprofest in 1639.
- 2) *Eva de Marres*, ged. Maastricht (St. Cath.) 27 aug. 1608, tr. 1e

20. Rijksarchief Hasselt, schepenbank Millen, 47, 2 dec. 1572. Het archief van deze schepenbank is bewaard vanaf 1511. De oudste registers bevinden zich in zeer slechte staat, ze zijn door vocht en muizen aangetast, bijna tot stof gevallen en nauwelijks meer te lezen.

Lenard van Walsden (*Walsenius*) den jongen, brouwer in de „Verdgalant” op de Kleine Gracht, zoon van *Lenardt van Walsden* den ouden en *Gertruyd Houben*; tr. 2e Maastricht (St. Cath.) 12 febr. 1643 *Joannes Hagheman*²¹, deze zet de brouwerij in de „Verdgalant” voort. Hij is eigenaar van land te Valkenburg, Diepenbeek, Elslo en Uikhoven en verpacht dit.

10 juli 1588: *Reyn Meees* koopt een huis aan de Cleijnen Gracht te Maastricht. Het jaar daarvoor had hij dit al betrokken (Br.).

10 nov. 1609: *Reijner Mareijs* ontvangt namens zijn echtgenote de nalatenschap van zijn schoonouders (Rijksarchief Hasselt België, Archief schepenbank Sichen-Susschen, 13, f. 184°).

In 1614 is *Reijner Marres* op den Clene Gracht cijnsplichtig voor twee bondren en vijf groot roeden land (Algemeen Rijksarchief Brussel België, archief rekenkamer 45102, lijst van cijnsplichtigen aan de domeinen in het kwartier Maastricht en het graafschap Vroenhoven).

20 dec. 1621: Verdeling van zijn nalatenschap. De goederen die hij verworven heeft tijdens zijn eerste kinderloos gebleven huwelijk met *Catrijn Palmen* gaan voor de helft weer terug naar haar familie. Zij krijgen ook het huis „De Starre” te Tweebergen. Zijn broer *Niclaas Marres*, gehuwd met *Lysbeth*, zuster van *Catrijn*, treedt namens deze familie als gevolmachtigde op. Zijn weduwe *Anna Hoppels* en de kinderen uit zijn tweede huwelijk houden het huis op de Cleijne Gracht (notaris Nic. Bruysterbosch).

20 maart 1627: *Lenert van Walsen*, gehuwd met *Anna Hoppels*, weduwe van *Reijner Meees*, verkoopt namens de twee kinderen van wijlen *Reijner Meees* en zijn echtgenote *Anna Hoppels*, een huis op de Bockstraat. Ze hebben dit geërfd van hun grootvader *Pouwel Hoppels* (not. Verheije, real. Br. 6418, 18(?) maart 1627).

9 febr. 1639: mr. *Leenardt van Walsen* de jonge betaalt de commandeur van de Kruisheren van het St. Anthonishuis te Maastricht 1000 gulden voor de professie van zijn zwager *Paulus Meees* en stelt een jaarlijkse uitkering vast van 25 gulden (not. L. Natalis, 1182).

20 juni 1641: *Lenardt van Walsen* de ouden draagt aan zijn schoondochter *Eva de Marrez*, weduwe van *Leonardt van Walsen* den jongen, het huis „de Verdgaland” over, gelegen naast zijn huis op de Kleine Gracht. De schoonouders mogen tot aan hun dood in dit huis twee kamers bewonen. Sr. *Paulus de Marrez* regelt voor *Eva* deze zaak (Br. 6418, f. 216°).

29 nov. 1660: Testament van mr. *Jan Haegemans*. Aan zijn vrouw *Eefken Mareze* laat hij een halve bunder land te Diepenbeeck, aan de kinderen de uitstaande kapitalen en overige landerijen. De kosten die hij aan het huis gemaakt heeft voor het maken van een zijgevel en een „luyckmuur” aan de achterzijde dienen op de kinderen van het eerste huwelijk van zijn echtgenote verhaald te worden omdat het hun huis is (notaris G. Demelinne, 1373).

20 sept. 1666: *Jan Haegemans*, gehuwd met *Eva Marrez*, verstrekt aan *Jan Jongen* een lening van 200 gulden. Dit bedrag had hij recent verkregen als legaat van wijlen *Jan Haegemans*, pastoor van Itteren (notaris G. Demelinne, 1376).

4 maart 1673: *Jan Haegemans*, gehuwd met *Eva Mareez*, verpacht een bunder akkerland te Verkoven voor honderd gulden per jaar aan *Gilis Cortslévens* (notaris G. Demelinne, 1379).

9 mei 1675: *Eva Mares*, weduwe van *Lenart van Walsden*, dan gehuwd met *Jan Hagemans* legt vast dat na haar overlijden de brouwerij zal vererven op *Elisabeth van Walsden*, dochter uit haar eerste huwelijk, en dat de kinderen uit het tweede huwelijk, wanneer zij in de brouwerij blijven werken, kost en inwoning zullen krijgen (notaris à Cruce, 1349).

2. *Nicolaes*, volgt VII.

VII (Ned. Patr. I). *Nicolaes Marres*, alias *Vulgraeff*, geb. omstr. 1560, † kort vóór 29 okt. 1629, tr. *Lysbeth Palmen*.

Hij koopt in 1591 het huis „De Valck” op de Brusselsestraat te Maastricht en vestigt zich weer in de stad. In 1615 koopt hij een

tweede huis op de Commel. Hij is bakker en bierhandelaar. Zijn landerijen in de Vroenhof en onder de bank van Sichen verpacht hij.

20 febr. 1585: De gebroeders *Claes* en *Reyner Meees* kopen land van *Thonis Duricx* om hem dit daarna weer te verpachten (Vr. 6963, f. 258).

19 mei 1588: *Claes Meees*, gehuwd met *Lijsbeth* koopt land te Heukelom (Vr. 6964, f. 62).

14 nov. 1591: *Nicolaes Meees*, gehuwd met *Lysbeth*, koopt een huis op de Tweembergenstraat gelegen tussen het erf van het klooster „Het dal van Josaphat in de Beijart” in het westen en noorden en de erven van *Willem Weerts* oostwaarts richting stad voor 300 gulden en 160 philippus daalders. De daalders leent hij à 5%. Rente behoeft hij pas te betalen nadat de huurder, *Gerard van Peer*, het huis heeft verlaten (Br.).

In 1592 zijn *Matthijs Meees* en *Claes Thijs Meees* cijns verschuldigd aan de hof van St. Servaes (Rijksarchief Hasselt België, Archief Schepenbank Sichen, 30, cijnsregister van de Hof van St. Servaes, over Montenaken, Millen, Can, Eymael, Val en Meer over het jaar 1592).

4 juni 1598: *Claes Meees* alias *Vulgraeff* koopt land (Vr.).

20 mei 1600: *Tonis Diricx* beëindigt zijn pacht bij de gebroeders *Claes* en *Reyner Meees* (Vr.).

18 juli 1607: *Claes Meees* legt met *Mathijs Lotrijn* een geschil bij over het bezit van twee stukken land (Vr.).

25 april 1612: *Claes Mareijs*, gehuwd met *Elyzabeth*, neemt van *Jan Pabudamus* een hypotheek over van 200 gld. op panden van *Jan Heijnen* (Rijksarchief Hasselt België, Archief schepenbank Sichen-Susschen 14, f. 62).

28 mei 1613: *Claes Meees* verzoekt namens de familie wegens overlijden van zijn vader *Thijs Meees* 9 roeden land te ontvangen gelegen op de Sichenerweg tussen Sichen en Heukelom tussen de erven *Phuymen*, *Wils* en *Laurens Groetenclaes* (Rijksarchief Hasselt België, schepenbank Sichen-Susschen 14, f. 93°).

20 maart 1614: *Claes Marets* leent aan *Lenert Everaerts* 110 gulden; in plaats van rente krijgt hij een bunder land in bruikleen (Vr.).

13 juni 1615: *Claes Marez* koopt van *Willem Motzen* de helft van een huis op de Commel te Maastricht (Vr.).

16 maart 1618: *Claes Meees* verstrekt een lening van 100 gulden aan *Jan Palmerts* (Br. 6424).

27 maart 1618: *Claes Meees*, alias *Vulgraeff*, „borger ende becker deser stad Maestricht”, gehuwd met *Lijsbeth*, erkent aan *Anthonis Clooth*, brouwer, 392 gld. schuldig te zijn wegens geleverde bieren. Er is geen rente verschuldigd (Br. 6424).

15 juni 1618: *Claes Marres* koopt een half bunder land buytten Tweembergen van *Pouwels Hoppels* en verkoopt een gedeelte door aan zijn broer *Reyner* (Vr. 6971).

20 dec. 1621: *Niclaes Meees* ontvangt namens zijn echtgenote de erfenis van haar zuster *Anna*, die gehuwd was met zijn broer *Reyner*. Dit huwelijk was kinderloos gebleven (notaris Nic. Bruysterbosch).

21 juni 1622: *Claes Marez* verkoopt land te Heukelom aan borge-meester *Thysius* (Vr.).

28 maart 1623: *Niclaes Meees* gaat mede namens de kinderen van wijlen *Hendrick Bormans van Heukelom*, *Marie* en *Elisabeth*, en *Lambrecht Palmen* een erfdeel aan met *Peter Duys*. *Nicolaes* en *Lambrecht* cederen het huis met hof te Tweembergen genaamd „De Starre”; zij verkrijgen akkerland buiten de Hocterpoort (Br.).

30 maart 1623: *Nicolaes Meees* die mede optreedt namens de weeskinderen van wijlen *Hendrick Bormans* en *Lambrecht Palmen* verkopen akkerland op de wijngarten buiten de Hocterpoort (Vr.).

14 dec. 1626: Twee tiendpachters van het kapittel van St. Servaes te Maastricht verklaren op verzoek van *Niclaes* en *Matthijs Meees*, dat dit jaar op twee stukken akkerland buiten Tweebergen, de rogge door de vorst half bedorven is. Het land dat eigendom is van het kapittel van St. Servaes is in gebruik bij *Niclaes* en *Matthijs Meees* (notaris Nic. Bruysterbosch).

28 juli 1628: *Claes Marez* gaat een betalingsregeling aan met de kinderen van wijlen *Willem Clerx* wegens een openstaand bedrag van 933 gld. voor geleverde bieren (Br.).

16 april 1632: *Claes Mares* krijgt van *Lenart Everarts* 110 gulden aan uitgeleend geld terug (Vr.).

Uit dit huwelijk:

1. *Matthias Paulus*, volgt VIII.
2. *Elisabeth de Meees*, in 1649 weduwe van *Pieter Lenardts*.

21. Zie: Rudolf Philips, *Mestreechs Aajt, Geschiedenis van de Maastrichtse Brouwers en hun bier*, Stichting historische reeks Maastricht, 1982, p. 71 en 72, Bijlage III, Maastrichtse brouwerijen in de jaren 1649-1650.

28 okt. 1649: *Elisabeth de Marees*, weduwe van *Pieter Lenardts* doet ten behoeve van haar schoonzoon *Sijt Wolffs*, echtgenoot van *Elisabeth Verwillen*, afstand van het haar toekomstige vruchtgebruik van twee huizen op de Brusselsestraat naast de Beijart. Op dezelfde dag draagt *Sijt Wolffs* deze huizen over aan *Maijcken Marees*, weduwe van *Thijs Marees* (Br.).

VIII (Ned. Patr. II). *Paulus*²² *Matthias Marres*, geb. omstr. 1590, † Maastricht (begr. in de St. Jacobskerk „in paradiso”) 31 jan. 1646, tr. *Maria (Maaycken) Smeets*, † Maastricht 21 aug. 1665, waarschijnlijk een dochter van *Jan Smeets*, brouwer te Sichen.

Hij woont op de Brusselsestraat en bezit daar twee huizen „De Valck” waarin hij een bakkerij drijft en nog een aangrenzend pand. In 1631 huurt hij een daartegenover gelegen huis „Het aldt Rossch” een huis met stallen, schuren, zolders, twee putten, winkel en hof. Hij is eigenaar van land in de Vroenhof en te Sichen en bezit te Sichen een boerderij die hij in erfpacht uitgeeft.

1 maart 1627: *Matthijs Marres* erft van *Frans Hanen* en echtgenote een pachthoeve; deze brengt aan erfpacht 4 vaeten rogge per jaar op. Op 14 sept. 1641 vermaakt hij deze hoeve aan zijn dochter *Cornelia*, weduwe van *Adrian Cornelyssen* (Rijksarchief Hasselt België, Schepenbank Sichen-Susschen, 15⁴, f. 161^v; 15⁵, f. 101).

11 april 1631: *Mathijs Marees* huurt een huis te Tweembergen op de Brusselse straat genaamd „Het Aldt Rossch” met zolders, stallingen, schuren, winkel, twee putten, een hof, een meshof en een grote poort naar de straat (notaris Nic. Bruysterbosch).

18 mei 1640: *Mathijs Mareez* betaalt aan het klooster van den Beyart de helft af van de resterende hypotheekschuld van honderdtwintig philipsdaelders op zijn huis „tvelckxken” gelegen op de Tweembergerstraat „iertydts anno 1591 door *Matthijs Mareez* vader *Niclaes Mareez* golden” (not Nic. Bruysterbos, real. Br. 7 sept. 1651).

5 dec. 1642: *Matthijs Mares* verklaart op verzoek van *Claes van Hees* dat hij in het jaar 1636 als gevolg van de doortocht van legers, eerst dat van de Franse koning, daarna dat van de prins van Oranje, slechts een zeer kleine opbrengst van winterkoren had. Zijn 6 bunders brachten toen slechts een half vat rogge op (notaris Guill. van Gouthoven, 1122).

9 april 1646: *Maijcken Smeets*, weduwe van *Matthijs Mares*, koopt van *Dionis Clerx* voor vijf en dertig honderd gulden een huis met stallen op de Brusselsestraat genaamd „het aldt rosch” (notaris L. Natalis, 1076).

20 okt. 1646: *Maijke Smeets*, weduwe van *Thys Marres*, verhuurt het huis „De Valk” aan de bakker *Paulus Meijers* (Notaris L. de Visch, 1251).

22 mei 1647: *Dionis Clercx* maakt gebruik van een clause in het koopcontract van 9 april 1646 om de verkoop van het „Het Aldt Rosch” binnen een jaar teniet te mogen doen. *Maria Smeets*, weduwe van *Matthijs Marees*, staat het huis weer af (notaris H. Munix, 1262).

28 okt. 1649: *Maijcken Marees* koopt van *Elisabeth de Marees*, weduwe van *Pieter Lenardts*, het volledige eigendomsrecht van twee huizen gelegen op de Brusselsestraat naar de Beijart (Br.).

26 mei 1704: Notaris *Paulus Marres*, oud 75 jaar, verklaart op verzoek van *Peter Stevens*, rentmeester van de prinses *van Lichtensteijn*, dat hij nog weet dat zijn ouders, al lang voor dat hij geboren werd, gewoond hebben in het huis „Het Ros”, gelegen op de Brusselsestraat, dat zijn moeder na het overlijden van haar man, zijn vader, het huis gekocht heeft van wijlen *Dionys Clercx*, die het binnen een jaar heeft komen beschudden, dat hij 25 jaar bij zijn ouders heeft gewoond en gezien heeft dat de put op het erf van het ernaast gelegen huis altijd openlijk en in alle vrede door zijn ouders werd gebruikt en na het overlijden van zijn ouders door zijn broer *Servaes Marres*, niettegenstaande er nog een put stond in de gang naast de stallen. Tevens verklaren *Matthijs* en *Lambrecht Marres*, kinderen van de genoemde *Servaes Marres* dat hun ouders na het overlijden van hun grootouders in het huis zijn blijven wonen tot in het jaar 1671 en dat ook zij gezien hebben dat de put door beide partijen werd gebruikt. Getuige is *Gilis Marres* (zoon van *Lambrecht Marres*) (not. J. Delahaye, 1685).

Uit dit huwelijk behalve 3 jong overleden kinderen:

1. *Cornelia Marres*, ged. Maastricht (St. Jan) 2 sept. 1617, waardin in

22. Bij de geboorteaangifte van drie van zijn kinderen werd hij met beide voor- namen aangeduid (St. Jacobskerk Maastricht, doopboeken 370-372).

„De Gans” op de Markt²³ (1665), † Maastricht (begr. in de kerk van St. Catharina) 18 april 1693, tr. 1e *Adrian Cornelyssen*, † in 1641; tr 2e *Egidius Stevens*, ruiter onder ritmeester Franckenborgh ten dienste van H.H.M..

4 mei 1658: *Gijlis Stevens*, echtgenoot van *Cornelia Marres*, verstrekt aan *Wilhelm Dandincx* een lening van 200 gld. (notaris Pau de Marres, 1326).

In 1665 legt *Cornelia Stevens* geb. *Marres*, waardin in „De Gans” desgevraagd een verklaring af over het ruwe gedrag van een aantal soldaten (notaris L. de Visch, 1258).

5 mei 1668: *Gilis Stevens*, gehuwd met *Cornelia Marees*, verstrekt aan *Ruth Hex*, gehuwd met *Clara Loys*, een lening van 40 pattacons à 6 ¼% (notaris A. Vrancken, 1286(?)).

30 okt. 1676: *Cornelia Marres*, weduwe van *Gijlis Stevens*, verhuurt een huis op de Houtmarkt tegenover de Matthiaskerk aan *Joan Schonvelt* (notaris Pau de Marres, 1330).

7 juli 1678: *Cornelia Marres*, weduwe van *Gijlis Stevens*, machtigt *Jasper Berno*, schout van Kessenich, om namens haar een obligatie van 400 pattacons met verlopen rente te innen (notaris Pau de Marres, 1330).

22 jan. 1683: *Cornelis Marres*, weduwe van *Gillis Stevens*, laat alsnog vastleggen dat zij op 6 maart 1673 500 gld. heeft geleend aan de eerwaarde heer *Guill. Schellarts* (notaris Pau de Marres, real. Br. 18 mei 1684).

2. *Servatius*, volgt IXa.

3. *Elisabetha Marres*, ged. Maastricht (St. Jan) 1 april 1627, † ald. (St. Jacob, begr. Kuisherenklooster) 10 jan. 1687, tr. Maastricht (Herv.) 3 juni 1663 *Peter Billen*, korporaal onder de compagnie van de graaf van Dona. Zij woonden op de Brusselsestraat in „Den Valck”.

21 juni 1673: *Peter Billen*, korporaal onder de compagnie van de graaf van Dona, herroept een testament van 21 sept. 1666. Zijn vrouw *Elisabeth Marres* blijft universeel erfgenaam. Zijn zuster *Maria* krijgt een legaat (Notaris W. Heissen, 1249).

26 jan. 1685: Testament van *Peter Billen* en zijn echtgenote *Elisabeth Marres*, opgemaakt beneden in de caemer van hun woonhuis „Den Valck” op de Brusselsestraat. Het land te St. Truyen gaat naar een nichtje van de familie van de man. Ze wensen begraven te worden in hun graf in de kerk van de Cruysbroeders (notaris P. van Millen, 1427).

4. *Palmachius*, volgt IXb.

IXa (Ned. Patr. III). *Servatius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jan) 22 juni 1625, † ald. (begr. in de kerk van St. Jacob) 29 juni 1682, tr. *Maria Houberechts van Sepperen*, geb. Maastricht (ged. St. Jan) 4 dec. 1629, † ald. (begr. St. Jacob) 25 april 1673, dr. van *Lambricht Huybrechts van Sepperen* en *Catharina Cleven*.

Hij heeft aanvankelijk zes bunders akkerland in pacht (1652), later is hij eigenaar van land in de Vroenhof en te Sichen. In „De Valck” zet hij zeer waarschijnlijk de bakkerij voort (1659); aanvankelijk wonen zij in de Hooglenculenstraat (1655), maar na het overlijden van zijn moeder betrekken zij het ouderlijk huis „Het Alden Rossch” op de Brusselsestraat. Dit bewonen zij tot in 1670. Zij verhuizen dan naar een huis op de Commel. In 1675 erft hij van zijn schoonvader een huis op de Brusselsestraat en nog een huisje op de Commel, twee huizen die door een grote hof met elkaar zijn verbonden. In het achterhuis van deze huizen bevindt zich een brouwerij.

30 jan. 1652: *Servaes Mareez* pacht van *Barth. Dollarts* 6 bunder, 7 groot en 6 klein roeden land voor twintig vaten rogge per jaar (notaris H. Munix, 1264).

23. In het kerkregister staat bij haar overlijden aangetekend dat zij op de markt (in foro) woonde.

23 maart 1655: *Gillis Stevens*, gehuwd met *Cornelia de Marres*, *Servais Marres*, gehuwd met *Marie Houbrechts*, *Paulus de Marres* en *Elisabeth de Marres* lenen 400 gld. van *Arnoldus van Hamel*. Als onderpand stellen zij hun huis „Den Valck” op de Brusselsestraat. Op dezelfde dag leent *Vaes Marres* 400 gld. van *Arnoldus van Hamel*. Als hypotheek stelt hij zijn huis op de Hoochlenculenstraat (Vr. 6981).

23 maart 1655: *Servaes Marres* huurt van *Dionijs Clercx* een huis op de Brusselsestraat gelegen tussen dat van de verhuurder en *Geurdt Raijmakers*. Hij verplicht zich om op het terrein twee varkenshokken en op het einde van de steenweg een afscheidingsmuur te laten bouwen (notaris Pau de Marres, 1326).

14 okt. 1657: *Servaes Marres* verstrekt aan *Ewoudt Hechtermans* een lening van 600 gld. (not. Pau de Marres, 1326, real. Vr. 6981, 30 okt. 1657).

15 okt. 1657: *Lambrecht Huebrechts van Seyperen* gehuwd met *Anna Pieters* geeft aan zijn schoonzoon *Servais Marres* een huis op de Hoochlenculenstraat met een tweede uitgang op de Kackenberch. *Servais* verkoopt daarop dit huis voor 2000 gld. aan de lakenhandelaar *Theeuwis Berkens* (not. Arn. Vrancken; real. Vr. 6981, 19 okt. 1657).

1 april 1658: *Servaes Marres* koopt van *Reynereus Motmans*, brouwer „op den Pleijn” te Maastricht, 22 groot roeden akkerland aan de Dousberg (not. Pau de Marres, 1326; real. Vr. 6991, 2 april 1685).

14 dec. 1658: *Servaes Marres* verstrekt een lening van 1000 gld. à 6,25% aan *Philips van Hees* (notaris Pau de Marres, 1326, real. Br. 10 jan. 1659).

11 aug. 1659: *Servaes Marres*, „borger ende backer deser stadt”, krijgt door *G. Schellarts* een lening van de 1000 gld. terugbetaald die hij eerder verstrekt had aan *Philips van Hees* (notaris Pau de Marres, 1326; real. Br. 23 aug. 1662).

18 dec. 1659: *Servaes Marres* verstrekt een lening van 200 gld. aan *Paulus Simons* (notaris Pau de Marres, 1326).

6 dec. 1668: *Servaes Marres* koopt 18 groot roeden akkerland in het Swyerveltje (notaris Pau de Marres, 1328).

28 febr. 1674: *Servaes Marres* verhuurt namens zijn schoonvader *Lambrecht Houbrechts* alias *van Seyperen* een huis met hof met daarbij een achterhuis aan een klein hofje op de Brusselsestraat naast de erfgenamen *Groulart* en de weduwe van *Willem Rutten*. De huurder zal op eigen kosten in het achterhuis een brouwerij bouwen (not. Guil. Bodson, 1441).

23 okt. 1675: De kinderen van *Servaes Marres* verdelen met hun tante *Gertruyd Nagels* de erfenis van hun grootvader *Lambrecht Hubrichts*. Zij erven een huis op de Brusselsestraat. Dit ligt tussen het huis van hun tante en dat van de schout *Groulart*. Het huis heeft een grote hof met achterhuis en een poort naar de Commelt en is gelegen tussen het Kruisherenklooster en het huis van de weduwe *Mangelschol*. Tevens krijgen zij een huis op de Commelt gelegen naast het klooster van de zusters van de Calvarieberg en land op de Hesperweg (notaris Pau de Marres, inv. nr. 1330).

7 febr. 1676: *Servaes Marres* legt ten behoeve van *Claes Mees* een verklaring af dat deze in 1672 ernstige oorlogsschade heeft geleden als gevolg van het doortrekken van militaire troepen over zijn akkers op de Pottenberg naast de Groene Gracht. Dit is *Servaes* bekend omdat hij daar ook land bewerkt (notaris à Cruce).

4 juni 1684: De nalatenschap van *Servaes Marres* wordt door zijn vijf kinderen verdeeld. Hij heeft twee huizen die onderling door een hof met elkaar zijn verbonden. Een huis ligt aan de Brusselsestraat. Hierbij hoort een brouwerij met eestzolder. Het andere ligt op de Commel²⁴. Tevens worden 74 grote roeden akkerland verdeeld (notaris Pau de Marres, 1332).

Uit dit huwelijk, behalve twee jong overleden kinderen:

1. *Matthias*, volgt Xa.
2. *Lambertus*, volgt Xb.
3. *Nicolaus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 17 juli 1658; hij woonde op de Markt²⁵ en bezat een huis op de Commel, † Maastricht (begr. in de kerk van St. Catharina) 28 nov. 1694.

15 april 1690: *Claes Marres* verhuurt zijn huis op de Commel, gelegen naast het klooster van de Kruisbroeders (notaris Pau de Marres, 1334).

24. Uit de beschrijving blijkt dat dit de huizen zijn die hij van zijn schoonvader heeft geërfd.

25. Notitie in het kerkelijk overlijdensregister.

28 nov. 1692: *Nicolaes Maeres* verkoopt aan zijn broer *Lambrecht Maeres* een huis op de Commel gelegen tegenover het klooster van de berg van Calvarie en naast de paters Cruisbroeders (notaris Schaeppen, real. Vr. 7 febr. 1695, 6995).

4. *Maria Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 19 nov. 1664, † ald. (begr. in de kerk van St. Jacob) 26 juni 1719, tr. Maastricht (St. Jacob) 9 febr. 1684 *Hendrik van den Have*, geb. ald. (ged. St. Cath.) 25 aug. 1652; zij woonden op de markt²⁵, † Maastricht (begr. in de kerk van St. Jacob) 15 dec. 1699, zoon van *Michaelis van den Haegen* en *Barbara*.

12 maart 1691: *Hendrik van den Have*, gehuwd met *Maria Marres*, geeft een aantal stukken land als onderpand voor een lening van 600 gulden die wijlen zijn „voorsiet” *Matthijs Saris* op 21 april 1671 had opgenomen met zijn huis als onderpand, maar waarvan de acte wegens zijn voortijdig overlijden nog niet was gepasseerd (notaris Pau de Marres, 1334).

31 okt. 1696: *Hendrik van den Have*, gehuwd met *Maria Marres*, verstrekt een lening van 3000 gulden aan de familie *Lansmans* (notaris Pau de Marres, 1335).

16 sept. 1698: *Hendrick van den Have*, gehuwd met *Maria Marres*, verstrekt een lening van 2000 gld. aan *Reynier Schuts* (notaris Pau de Marres, 1336).

14 nov. 1698: *Nicolaes Derich* cedeert krachtens testament van zijn echtgenote *Helena van den Have* aan *Hendrick van den Have*, gehuwd met *Maria Marres*, akkerland onder Petersen (notaris Pau de Marres, 1336).

18 febr. 1699: *Hendrik van den Have* koopt het huis „De prins van Oranien” gelegen op de Saterdaagsmerck van *Reyner Schuts* voor 4500 gld. (notaris Pau de Marres, 1336).

31 dec. 1699: *Maria Marres*, weduwe van *Hendrick van den Have*, verpacht aan *Servaes Tans* een huis en hof te Lanaken gelegen naast dat van de hoogschout *De Montaigne* met ruim drie bonders akkerland onder Petersheim (notaris Pau de Marres, 1336).

25 jan. 1700: *Maria Marres*, weduwe van *Hendrik van den Have*, koopt voor 400 gld. een huis in de Lenculestraat genaamd „De Joris Huet” van *Jan Haecken* (notaris Pau de Marres, 1337).

10 okt. 1701: *Maria van den Haeven-Marres* ruilt land met de hoogschout *De Montaigne* (notaris Pau de Marres, nr. 1337).

5. *Franciscus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 27 mei 1668, † ald. (begr. in de kerk van St. Jacob) 7 sept. 1694.

Xa. *Mathias (Matthijs) Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 19 nov. 1652, † ald. (begr. in de kerk van St. Jacob) 25 jan. 1718, tr. 1e *Maria Catharina Claessens*, dr. van *N.N. Claessens* en *Catharina van Walsden* (deze laatste hertrouwd *Geurt Wolters* te Maaseyck); tr. 2e Maastricht (St. Jacob) 3 jan. 1703 *Catharina Buels*.

Hij woont op de Bisschopscommel en huurt een tweede huis op de Brusselsestraat „de Groene Leeuw”. Eigenaar van land in de Vroenhof en te Veltweselt.

29 jan. 1680: *Servaes Marres*, weduwnaar van *Maria Hubrichts*, en zijn zoon *Matthijs Hubrichts* lenen 500 gld. Als onderpand stellen zij land in 't Swijvervelt (not. J. Aussems, real. Vr. 26 mei 1685).

4 juni 1684: Hij erft van zijn ouders het huis op de Commel met de gehele hof, gelegen naast het Kruisherenklooster en de weduwe *Nagels*, en tevens twee paarden (not. P. de Marres).

3 sept. 1689: *Laurens Moors*, schout van Kesselt en Veltweselt, gehuwd met *Lucia van Walsden*, schenkt aan het jonge echtpaar *Matthijs Maeres* en *Maria Catharina Claessen*, nicht van *Lucia van Walsden*, een huis op de Tweebergerstraat, gelegen naast een huis van het Bonnefantenklooster en de erfgenamen *Loij Caters* (not. Schaeppen, 1540).

11 maart 1690: *Geurt Wolters*, gehuwd met *Catharina van Walsden*, borgan van Maaseyck, benoemen *Matthijs Marres*, gehuwd met *Catharina Claessens*, tot hun universele erfgenaam (notaris Pau de Marres, 1334).

11 juni 1692: *Matthijs Marres* huurt van *Maria Meyers*, weduwe van *Jaspar Parthouns*, een huis op de Brusselsestraat genaamd „De Groene Leeuw” voor 110 gld. (notaris Pau de Marres).

18 juni 1692: Testament van *Laurens Moors*, schout en schepen van Kesselt en Veltweselt, gehuwd met *Lucia van Walsden*. Zijn tweede echt-

genote is universeel erfgename met uitzondering van een legaat aan *Matthijs Marres*, gehuwd met *Marie Claessens* (not. A. Roumans, 1404).

16 mei 1697: *Matthijs Marres*, gehuwd met *Catharina Claessens*, renuntieert ten behoeve van zijn schoonmoeder *Catharina van Walsden*, weduwe van *Geurt Wouters*, op zijn recht dat hij krachtens testament van wijlen zijn schoonvader *Geurt Wouters* heeft op een huis binnen Maaseijck (notaris Pau de Marres, 1335).

20 mei 1698: *Matthijs Marres*, gehuwd met *Anna Catharina Claessens*, vergezeld van zijn schoonmoeder *Catharina van Walsden*, leent van de weduwe *Pessers-Rulgers* 400 pattacons²⁶ en stelt als onderpand 22 groot roeden land op de Dousberg. Schoonmoeder stelt als onderpand haar huis en hof bij de Brusselsepoort (notaris Pau de Marres, 1336).

14 april 1699: *Matthijs Marres*, gehuwd met *Maria Catharina Claessens*, verkoopt land te Veltweselt (notaris Pau de Marres, 1336).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Laurentius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 10 nov. 1691, woonde op de Grote Gracht²⁵, tr. Maastricht (St. Jacob) 6 febr. 1717 *Beatrix Tans*, † Maastricht (St. Catharina) 19 juni 1732.

Uit dit huwelijk, behalve drie waarschijnlijk jong overleden kinderen:

Johannes (Jehan) Marres, geb. Maastricht (ged. St. Catharina) 10 juni 1722, bij zijn huwelijk soldaat in garnizoen te Tiel in de compagnie van kapitein Lintelo, tr. Nijmegen (Herv.) 30 juni 1743 en Maastricht (St. Nicolaas) 21 juli 1743 *Maria Margaretha van der Wijden*. Uit dit huwelijk zijn geen volwassen nakomelingen bekend.

27 sept. 1758: Sr. *Joan Marres*, gehuwd met *Magdalena van der Wijde*, verstrekt aan Sr. *Jean François Baroe*, gehuwd met *Anna Houffen*, borger en koopman te 's-Gravenhage een lening van 250 gld. Deze stelt als onderpand het hem toekomende derde gedeelte in het huis „Den Gulden Proen” op de St. Pieterstraat te Maastricht. Getuigen zijn *Henderick van Geleen*, gepensioneerd venderich, en Sr. *Hendr. Houffen*, woonachtig te 's-Gravenhage (not. J. H. J. van de Wijer, real. Br. 2 aug. 1760).

2. *Lambertus Marres*, geb. Maastricht (St. Jacob) 31 aug. 1692, tr. Maastricht (St. Jacob) 3 mei 1716 *Maria Simons*. Uit dit huwelijk zijn geen volwassen nakomelingen bekend.
3. *Henricus Marres*, geb. Maastricht (St. Jacob) 5 sept. 1696, woonde op de Bosstraat²⁵, † Maastricht (St. Catharina) 22 juni 1732, tr. *Elisabeth Daemen*. Uit dit huwelijk zijn geen volwassen nakomelingen bekend.

Xb (Ned. Patr. IV). *Lambertus (Lambrecht) Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 23 aug. 1654, † ald. (St. Jacob) 9 jan. 1705, begraven bij de Kruissheren, tr. Maastricht (St. Catharina) 9 febr. 1679 *Anne Streignart*, geb. Oreya (land van Luik)²⁷, † Maastricht (St. Jacob) 13 okt. 1718, begraven bij de Kruissheren, dr. van *Guillaume Streignart* en *Marie Botly*.

Mr. brouwer in „De Wilde Man” op de Brusselsestraat.

18 maart 1680 (acte gesteld in het Frans): *Marie Botly*, weduwe van *Will. Strignart*, doet ten behoeve van haar zoon en schoonzonen *Henri Strignart* (hij tekent *H. Strieniaer*), *Gilles de Nommerenys* en *Lambert Marres*, gehuwd met *Anne Strignart*, afstand van het vruchtgebruik dat zij heeft of kan verkrijgen van een bunder land gelegen ter hoogte van Grandville²⁸ (notaris G. Demelinne, 1383).

26 okt. 1680: *Lambrecht Marres* leent van *Jacques de Scremon* 400 gld. Borg staan *Henri Strieniaer* en *Jaspar van der Smissen* (not. Pau de Marres, 1331).

26. 1600 gld.
27. De kerkregisters van Oreya, die zich bevinden in het Rijksarchief te Luik nemen eerst een aanvang in 1705. Van haar broer *Henri Streignart*, die op 7 aug. 1674 te Maastricht de burgeraad aflegde, wordt vermeld dat hij geboortig is van Oreya (Burgerboeken van Maastricht, V 43).
28. Grandvil is een dorp dicht bij Oreya.

7 febr. 1681: *Lambrecht Marres*, gehuwd met *Anna Striniarts*, verkoopt aan zijn zwager *Gyl de Nooner*, gehuwd met *Agnes Striniarts*, zeven en een halve roede land gelegen naast land van *Botly* en *Melot* in de gevelten van Gramvil (not. Pau de Marres, 1331).

4 juni 1684: *Lambrecht Marres* erft van zijn ouders de brouwerij en de eesterij en tevens de onverdeelde helft van het huis op de Brusselsestraat met een deel van de hof, gelegen boven het erf van de weduwe *Gertruid Nagels* en het voetpad, geschatte waarde 2200 gld. (not. Pau de Marres).

14 juni 1684: *Lambrecht Marres*, gehuwd met *Anna Striniarts*, leent 1000 gld. van de gezusters *Daems* en geeft als onderpand de brouwerij en de helft van het huis op de Brusselsestraat, gelegen naast het huis van wijlen hoogschout *Groulart* (notaris Pau de Marres, 1332, real. Vr. 27 juni 1684, 6991).

12 sept. 1686: *Lambrecht Marres* en de nog onmondige *Frans Marres* bekenen een achterstand te hebben van rentebetalingen aan *Cornelia Stevens-Marres* (notaris Pau de Marres, 1333).

28 nov. 1692: *Lambrecht Marres*, gehuwd met *Anna Streignart*, koopt van zijn broer *Nicolaes* een huis op de Commel, gelegen naast de Kruissheren en tegenover het klooster van de berg van Calvarie (notaris Schaepe, real. Vr. 7 febr. 1695, 6995).

29 okt. 1695: *Lambrecht Marres* betaalt aan zijn nicht *Barbara van den Bruecken* 200 gld. die hij haar schuldig was volgens obligatie van *Cornelia Marres*, weduwe van *Gylis Stevens*, beiden zaliger (notaris Pau de Marres).

21 april 1698: *Lambrecht Marres*, gehuwd met *Anna Striniarts*, leent van *Hendrik van den Have*, gehuwd met *Maria Mares*, 100 gld. om de lening die hij op 14 juni 1684 opgenomen had (zie aldaar) af te lossen (notaris Pau de Marres, 1336).

12 nov. 1711: *Anna Striniarts*, weduwe van mr. *Lambertus Marres*, verhuurt aan *Prick* een huis en hof tegenover de Calvarieberg gelegen (Archief Kruissheren Maastricht, I, 754).

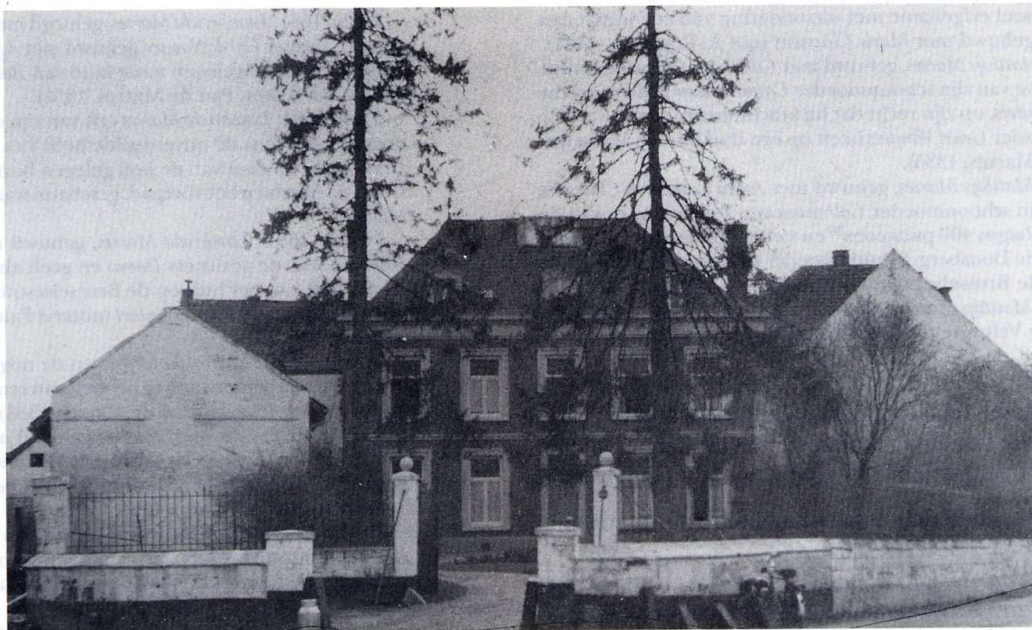
2 juli 1719: Verdeling van de nalatenschap. Er is zeer waarschijnlijk onenigheid over de verdeling geweest. Het onroerend goed, bestaande uit de brouwerij „De Wilde Man” en twee huizen, een op de Brusselsestraat en het andere op de Commel is bij openbare verkoop te koop aangeboden. Het werd daar gekocht door de oudste zoon *Giles*. De opbrengst van de veiling is 6460 gld. Dit bedrag wordt na aftrek van enige schulden onderling verdeeld²⁹ (Vr., Verbotboeken, liquidatien, taxatien en vonnissen, 6847).

Uit dit huwelijk, behalve twee jong overleden kinderen:

1. *Aegidius (Gilles)*, volgt XIa.
2. *Servatius*, volgt XIIb.
3. *Maria Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 4 nov. 1685, † ald. (begr. St. Nicolaas) 14 aug. 1729, tr. Maastricht (St. Nicolaas) 26 april 1705 *Johannes Hoffen (Houffen, van der Houwen)*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 10 dec. 1686, brouwer in „De Starre” op de St. Pieterstraat, † Maastricht (begr. in de kerk van het klooster van de Bogaarden), 19 nov. 1752, zoon van *Petrus*, eigenaar van de graanmolen op de St. Pieterstraat, en *Anna Silverentant*.

4 jan. 1716: *Anna Silverentant*, weduwe van *Peter Hoffen*, doet ten behoeve van haar zoon *Joannes Hoffen*, gehuwd met *Maria Marres*, afstand van het vruchtgebruik dat zij heeft van diens aandeel in de nalatenschap van haar man. Hij stelt dit vervolgens als onderpand voor een lening van 1500 gld. die hij nodig heeft om het huis met de daarbij horende brouwerij genaamd „De Starre”, op de St. Pieterstraat te betalen. Dit heeft hij recent bij openbare verkoop voor 4520 gld. gekocht. Verder stelt hij hiervoor nog als onderpand het hem toekomende deel uit zijn vaders erfenis te weten een derde deel van de waarde van de molen op de St. Pieterstraat, van een huis „De Proen” op de Pieterstraat en van het huis van zijn moeder in de Bredestraat (not. à Cruce, 1662).

4. *Laurentius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 20 aug. 1687, waarsch. jong †.
29. „Liquidatie over de Cooppenningen, vrijwillig geproclameert en geprocedeert, toegecompeteert aen de erfgenaemen *Lambrecht Marres* en *Anna Striniarts*”.

Afb. 5.
Het „Pannenhuis”
te Biesland
bij Maastricht

5. *Agnes Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 16 nov. 1689, † ald. (begr. St. Nicolaas) 30 juli 1761, tr. 1e Maastricht (St. Nicolaas) 20 febr. 1715 *Hubertus Hoffen*, geb. Maastricht (St. Nicolaas) 19 maart 1682, † ald. (St. Nicolaas) 9 sept. 1726, zoon van *Petrus*, eigenaar van de graanmolen op de St. Pieterstraat, en *Anna Silverentant*; tr. 2e Maastricht (St. Nicolaas) 22 april 1727 *Andreas Henssen*, † ald. (St. Nicolaas) 26 april 1777.
6. *Anna Ursula Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 21 okt. 1691, † ald. (begr. bij de Kruisheren) 30 juni 1739, tr. Maastricht (St. Jacob) 3 juni 1710 *Wilhelmus Lenaerts*, geb. ald. (St. Jacob) 28 april 1689, mr. brouwer op de Brusselsestraat, † Maastricht (begr. bij de Kruisheren) 22 dec. 1749, zoon van *Rutter Lenaerts* en *Joanna Bollen*.

24 okt. 1740: Sr. *Wilhelmus Lenaerts*, brouwer, weduwnaar van *Anna Marres*, erft uit de nalatenschap van zijn echtgenote landerijen onder de heerlijkheden Mesch en 's-Gravenvoeren (notaris Morren).

7. *Lambertus*, volgt Xlc.

XIa (Ned. Patr. V). *Aegidius (Gilles) Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 26 febr. 1682, † Biesland (begr. in choro ecclesiae Wilrensi) 29 mei 1722, tr. Maastricht (St. Jacob) 30 dec. 1703 *Maria Elisabeth van Geleen*, geb. Maastricht (ged. St. Catharina) 22 sept. 1685, † Biesland (begr. in choro ecclesiae Wilrensi) 19 dec. 1730, dr. van *Joannes van Geleen*, mr. brouwer in „De Stenen Leeuw” op de St. Pieterstraat te Maastricht, en *Elisabeth Franssen*.

Het echtpaar vestigt zich in 1710 in „Het Pannenhuis” een nieuw gebouwd huis met brouwerij en distilleerderij in het Jekerdal te Biesland aan de voet van de Creytenberg, een half uur gaans van Maastricht^{30, 31}.

Uit dit huwelijk stammen de Nederlandse en Belgische geslachten *Marres*. Zie voor Nederland: *Nederland's Patriciaat* 1961.

18 mei 1712: *Giel Marres* verkrijgt bij de verdeling van de nalatenschap van zijn schoonvader Sr. *Johan van Geleen* behalve de 2500 gld., die zijn echtgenote reeds als bruidschat had gekregen in vollen eigendom het huis met de brouwerij en hof buiten de Tongerse poort. De

waarde wordt geschat op 5000 gld. De brouwerij „De Stenen Leeuw” op de St. Pieterstraat gaat naar *Hendrik van Geleen* (notaris De la Haye, real. Vr. en Br. 16 aug. 1712, 7001).

18 april 1719: Sr. *Gilles Marres*, borger en brouwer alhier, heeft op de 13de dezer als meestbiedende het huis met brouwerij „den Wildeman” op de Brusselsestraat gekocht. Hij moet hiervoor een bedrag van 4000 gld. lenen van *Cornelia Hartogs*. Als onderpand stelt hij behalve dit huis tevens zijn huis met brouwerij aan de Creytenberg (not. P. Strouven, real. Br. 6 juni 1722).

1 jan. 1724: *Maria Elisabeth van Geleen*, weduwe van *Gilis Marres*, in het Pannenhuis binnen de Vroenhove residerende, verhuurt het huis „De Wildeman” op de Brusselsestraat voor 30 rijksdaalders per jaar aan *Antonius Rouborgh* (notaris F. D. Janssen, 1958).

XIb. *Servatius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 7 nov. 1683, † Wilre (begr. in de kerk voor het hoogaltaar) 25 maart 1725, tr. Maastricht (St. Jacob) 7 juni 1708 *Anna Maria Janssen*, † Maastricht

Steen in de achtergevel van het „Pannenhuis” te Biesland; het jaartal van de bouw (1710) is als chronogram in de tekst opgenomen.

Afb. 6; foto F. Lahaye, Maastricht.

30. Hij en zijn nakomelingen blijven burgers van Maastricht.

31. Zie de inleiding.

(aangegeven bij de St. Nicolaaskerk, maar begr. in de omgang van het klooster van de Bogaarden³²) 22 dec. 1740.

Mr. brouwer op de Bisschopscommel³³.

2 sept. 1714: *Servaes Marres*, gehuwd met *Anna Maria Janssen*, leent 400 gld. Getuigen: *Lambertus Marres* en *Wilhelmus Lenaerts* (not. Deme-linne, real. Vr. 29 maart 1718, 7003).

Uit dit huwelijk, behalve drie jong overleden kinderen:

1. *Lambertus*, volgt XIIa.
2. *Nicolaus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 3 dec. 1710, tr. Maastricht (St. Jacob) 2 dec. 1741 *Maria Agnes Vleugels*. Uit dit huwelijk stamt waarschijnlijk een tak van militairen.
Van hen is weinig bekend. Vóór de Franse tijd is deze tak vermoedelijk al uitgestorven.
3. *Aegidius*, volgt XIIb.
4. *Maria Anna Marres*, geb. Wilre (ged. Maastricht St. Jacob en in de kerk van Wilre) 16 juni 1721, tr. Maastricht (St. Catharina) 25 febr. 1756 *Matthias Coelen*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 6 april 1721, zoon van *Gerardus Coelen* en *Maria Houtpas*.
5. *Servatius*, volgt XIIIc.
6. *Petronella Marres*, geb. Wilre (ged. Maastricht St. Jacob en in de kerk van Wilre) 7 sept. 1725, tr. Maastricht (St. Catharina) 4 nov. 1764 *Franciscus Guwet* (*Guvret*).

XIIa. *Lambertus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 12 mei 1709, † Ginneken 24 aug. 1783, tr. Breda 8 juni 1738 *Elisabeth Ramack*, geb. Breda, † na 1775, waarsch. dr. van *Nicolaas Ramack*, weduwe van *Christoffel Meyens*.

Hij wordt burger van Breda in 1744; koopman in zout, bier, ge-distilleerd³⁴ en meel³⁵ aldaar.

4 sept. 1741: *Lambertus Marres* wordt door de kinderen van wijlen *Nicolaas Ramack* gemachtigd om uit hun naam te Maastricht 600 gld. Maastrichter cours te ontvangen. Het betreft een legaat van *Cornelia van Dalen* (notaris J. J. van de Laar, Breda).

18 febr. 1749: *Lambertus Marres* en *Elisabeth* kopen een huysinge en erve voor 1000 gld. (Vestbrieven Breda, R. 596, 114).

9 sept. 1771: *Lambertus Marres*, burger en koopman te Breda, sluit een lijfrente verzekering bij de Generale Nederlandse Prebende Compagnie te Amsterdam (Vestbrieven Breda, N. 1034, 55).

Uit dit huwelijk, behalve een jong overleden dochter:

1. *Nicolaas*, volgt XIIIa.
2. *Maria Elisabeth Marres*, geb. Breda 11 mei 1750, † Breda 27 okt. 1801, tr. Breda (Grote Kerk) 22 april 1770 *Johannes Otten*, geb. Breda.

XIIIa. *Nicolaas Marres*, geb. Breda (ged. R.K. Kerk Nieuwstraat) 31 mei 1744, † Breda 8 febr. 1801, tr. Breda (Grote Kerk) 18 mei 1778 *Elisabeth Moonen*³⁶, geb. Ginneken 21 april 1743, † Breda 14 juli 1799, dr. van *Wilhelmus Abraham Moonen*, brouwer in de Roscam, en *Adriana Nicolai van Miert*.

Mr. chirurgijn, woonde in „Het Vergulde Spoor” in de Eend-spoorstraat, stadschirurgijn en vroedmeester van Breda 1796, lid van de provisionele Municipaliteit van de stad Breda 1795, presi-dent daarvan 1796 - 1797, commissaris criminele en civile iustitie

32. Sepulto in ambitu R.P.P. Begardonum.

33. Notitie in het verslag van de raadsvergadering van 20 juli 1750 (Indiviese Raad, Verslagen der Raadsvergaderingen).

34. Gem. archief Breda, Vestbrieven, N. 831, 26 en 27, 1 okt. 1760.

35. Vestbrieven Breda, N. 869, 37, 26 april 1769.

36. Zie voor dit geslacht: L. Adriaensen, Genealogie Moonen, in: De Brab. Leeuw, jg. 20, nr. 5-6, 1971.

1798, met enige anderen ontheven van al zijn functies maar enige maanden later gerehabiliteerd 1798, thesaurier van Breda 1800³⁷.

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana Elisabeth Marres*, ged. Breda 4 april 1779, tr. Breda 30 mei 1796 *Jean François D'Elhougne*, geb. Leuven (ged. St. Pieter) 13 maart 1770, kapitein in Franse dienst te Breda (1796), Leu-ven (1801), † Gent 12 aug. 1837, zoon van *Leonardus Hubertus D'Elhougne* en *Anna Hauwijck*; hij hertr. *Alette van Heukelom* en tr. 3e *Louise Juste*.
2. *Maria Barbara Marres*, ged. Breda 23 mei 1780, tr. *Anthoine Marie François D'Elhougne*, geb. Leuven (ged. St. Pieter) 26 jan. 1782, jurist, deken van de orde van advocaten te Leuven, † Ixelles 16 april 1857, zoon van *Leonardus Hubertus D'Elhougne* en *Anna Hauwijck*; hij hertrouwde *Anna Françoise Lints*³⁸.

XIIb. *Aegidius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 2 sept. 1715, † ald. (begr. St. Nicolaas, bij de Dominicanen) 3 febr. 1762, tr. Maas-tricht (St. Nicolaas) 28 sept. 1750 *Maria Christina Nijst*, geb. Maas-tricht (ged. St. Nicolaas) 1 mei 1714, † ald. (begr. St. Nicolaas) 8 okt. 1778, dr. van *Bartholomeus Nijst* en *Maria Nijpels*, weduwe van *Petrus Dominicus Maquo*.

Mr. brouwer in „De Blauwe Hond” achter het Vleeshuis.

20 juli 1750: *Aegidius Marres* heeft zich tot de raad gericht omdat het brouwersambacht hem niet als lid wil opnemen. Het ambacht maakt moeilijkheden omdat hij geen geboren burger zou zijn. Hij zegt wel degelijk burger en inwoner van Maastricht te zijn, geboren op de bis-chopscommel. Ook zijn vader was burger en meester brouwer van deze stad. De raad verzoekt het ambacht om *Aegidius* in alle rechten als lid te accepteren. In de vergaderingen van 3, 17 en 31 augustus komt zijn geschil weer aan de orde omdat de ouderlingen en de meesters zich blijven verzetten. Het ambacht wordt eerst opnieuw vermaand, daarna wordt een verzoek tot sustensie van het ambacht besproken en tenslotte wordt besloten een laatste aanmaning naar het ambacht te sturen en met sancties te dreigen (verslagen der raadsvergaderingen).

1 aug. 1759: *Egidius Marres*, meester brouwer te Maastricht en *Christina Nijst*, echtgenote, leggen een geschil bij met hun dochters respect. stiefdochters *Maria* en *Anna Maquo*. Er is een fikse ruzie geweest tussen moeder en dochters; er wordt gesproken over eerroof, eerdiefstal etc. (notaris A. Ruyters, 2151).

6 juli 1777: De vier kinderen uit het eerste huwelijk van *Maria Cris-tina Nijst* met *Petrus Dominicus Maquo* en *Bartholomeus Servatius Marres*, kind uit haar tweede huwelijk met *Aegidius Marres*, zijn overeengeko-men „om te voeden de liefde en eensaamheid welke altoos soo tus-schen de voorkinderen, als het voornoemd naekind geweest is” de toe-komstige erfenis van hun moeder, afkomstig uit deze twee huwelijken, in vijf gelijke porties te verdelen. Hun oom, Sr. *Guilelmus Nijst*, „in-siende de goede eendragt en liefde tusschen voornoemde voorkinde-ren en naekint, de welke soo verre gaet dat het naekint nu deelen sal in sulcke goederen van de voorkinderen, waerinne het zelve andersints niet zou gepartageert hebben” verbindt zich hierbij eveneens om zijn nalatenschap in vijf gelijke deelen te laten erven. Getuige is Sr. *Lauren-tius Minckelers*, apotheker (notaris Hupkens, 2285, real. L. 18 sept. 1792).

Uit dit huwelijk:

Bartholomeus Servatius, volgt XIIIb.

XIIIb. *Bartholomeus Servatius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 9 april 1752, † ald. 13 maart 1817, tr. Maastricht (St. Jacob) 5 nov. 1780 *Maria Catharina van Gulpen*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 5 juni 1759, † ald. 12 okt. 1801, dr. van *Theodoor Balthasar van Gulpen* en *Maria Isabella Fabers*.

37. Zie ook: A. R. M. Mommers, Brabant van generaliteitsland tot gewest, Utrecht, 1953.

38. De heer Edmond Delhougne te Roermond was zo vriendelijk mij enige gegevens over de gebroeders *D'Elhougne* te verschaffen.

Mr. brouwer in de „Blauwe Hond” achter het Vleeshuis (thans nr. 20); hij woonde in de Bockstraat; markmeester van het brouwersambacht voor Luikse zijde van 1792 tot de opheffing in 1795, later handelaar in gedistilleerd op de Markt 32, woonde als rentenier in de Bogaardestraat.

20 okt. 1780: Sr. *Bartholomeus Servatius Marres*, mr. brouwer, leent van *H. M. Nijpels* 1000 gld.; als hypotheek stelt hij zijn krachtens een op 6 juli 1777 voor not. Hupkens gesloten overeenkomst verkregen aandeel in het vijfde gedeelte van de volgende goederen te weten een huis en brouwerij genaamd „Den Blauwen Hond” gelegen achter de vleeshallen, de helft van drie huizen gelegen op de stenen brug, de helft van een huis in de Plankstraat gelegen naast het huis „de Plank”, de helft van 2900 gld., de helft van een huis in de Bockstraat, de helft van een huis in de Vijfharingsstraat bewoond door zijn oom en de helft van een bunder land in het Wijkerveld (notaris H. Hupkens, real. Luiks Hoogerecht 21 okt. 1780).

2 dec. 1787: Sr. *Servatius Baltholomeus Marres*, meester brouwer, gehuwd met *Maria Catharina van Gulpen*, leent via notaris Hupkens 500 gld. à 4 1/2%. Medecomparant is zijn schoonvader Sr. *Theodoor Balthasar van Gulpen*, koopman, gehuwd met *Maria Isabelle Fabers*; deze stelt tot verzekering zijn huis in de Boxstraat (not. A. Ruijters, real. Lu. 3 dec. 1787).

Uit dit huwelijk, behalve drie waarschijnlijk jong overleden kinderen:

1. *Wilhelmus Egidius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 14 okt. 1781, ambtenaar der douanen, † Antwerpen 11 maart 1845, tr. *Catharina Isabella de Winter*, † na 11 maart 1845. Dit huwelijk bleef kinderloos.
2. *Tilmanus Joannes*, volgt XIV.
3. *Henricus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 18 mei 1794, blikslager te Antwerpen (1845), later rentenier te Maastricht, woonde toen in de Grootte Staat, † Maastricht 20 juni 1866, tr. *Petronella Maria van Veirle (van Herle)*, † vóór 20 juni 1866. Dit huwelijk bleef kinderloos.
4. *Franciscus Ludovicus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 15 febr. 1797, apotheker³⁹ van het ziekenhuis „Calvarieberg”, woonde in de ambtswoning op de Abtstraat, † Maastricht 9 jan. 1865.

XIV. *Tilmanus Joannes Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 20 april 1789, † Maastricht 8 maart 1868, tr. Maastricht 28 juli 1825 *Joanna Maria Josepha Brewer*, geb. Maastricht 15 jan. 1798, dr. van *Jan Pieter Brewer* en *Anna Fermin*.

Koek- en suikerbakker op de Brugstraat⁴⁰.

Uit dit huwelijk, behalve drie jong overleden kinderen:

1. *Isabella Hubertina Antonia Marres*, geb. Maastricht 10 mei 1827, † ald. 13 aug. 1905, tr. Maastricht 31 juni 1856 *Paulus Carolus Chambille*, geb. ald. 11 juni 1825, genever- en likeurstoker, † Maastricht 17 april 1901, zoon van *Theodorus Felix Ludovicus Chambille* en *Maria Gertrudis Fisse*.
2. *Maria Josephina Hubertina Petronella Marres*, geb. Maastricht 30 mei 1829, † ald. 1 okt. 1895, tr. Maastricht 25 okt. 1853 *Louis*

39. In 1822 aanvaardde hij het ambt van opper-apotheker bij het nieuw te bouwen Burgerziekenhuis. Dit werd kort daarna Calvarieberg genoemd, thans Academisch Ziekenhuis Maastricht. Hij is tevens belast met de zorg voor de overige godshuizen en de huiszittende armen. In 1859 neemt hij ontslag en krijgt de titel van chemicus van de apotheek (Archief Burgelijk Armbestuur, 5539 en 5553). Zie ook: R. Philips, Gezondheidszorg in Limburg, Maaslandse Monografieën, 32, 1980.

40. Confiseur et pain épicier, rue du pont (J. W. Salie [Elias], Guide impartial des voyageurs à Maestricht, 1855, Habitants les plus connus).

Eugène Chambille, geb. ald. 25 nov. 1827, genever- en likeurstoker, † Maastricht 8 juni 1886, zoon van *Theodorus Felix Ludovicus Chambille* en *Maria Gertrudis Fisse*.

3. *Joannes Hubertus Ludovicus Marres*, geb. Maastricht 3 febr. 1831, woonde achter de comédie, † Maastricht 13 nov. 1891.
4. *Maria Hubertina Gertrudis Marres*, geb. Maastricht 29 juni 1832, † ald. 26 aug. 1896, tr. Maastricht 1 mei 1860 *Henricus Antonius Stassen*, geb. ald. 8 febr. 1834, apotheker van het ziekenhuis „Calvarieberg”⁴¹, zoon van *Jacobus Stassen* en *Ida Denis*.
5. *Maria Margaretha Hubertina Marres*, geb. Maastricht 3 aug. 1833, † ald. 6 febr. 1913, tr. Maastricht 2 juli 1862 *Eustachius Hubertus Stassen*, geb. ald. 21 april 1831, groothandelaar in hout en steenkolen in de Havenstraat, zoon van *Jacobus Stassen* en *Ida Denis*.
6. *Maria Isabella Hubertina Josephina Marres*, geb. Maastricht 19 maart 1836, tr. *Henri Femmers*, geb. Antwerpen, woonden te Antwerpen.

XIIc. *Servatius Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 2 mei 1723, † ald. (begr. St. Nicolaas) 9 sept. 1790, tr. 1e Maastricht (St. Nicolaas) 25 april 1757 *Maria Catharina Jaspers*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 16 juni 1718, † ald. (begr. St. Nicolaas) 16 juni 1761, dr. van *Joannes Jaspers* en *Catharina Janssen*; tr. 2e Maastricht (St. Nicolaas) 16 nov. 1761 *Maria Cornelia Paulussen*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 29 maart 1740, † ald. (begr. St. Nicolaas) 21 juli 1784, dr. van *Johannes Petrus Paulussen*, (brouwer in het St. Nicolaaspanhuis in de Plankstraat, en *Judith Daemen*.

Mr. brouwer in „Den Deken”, later genoemd „Het Nieuwen Huys” of „Het Nieuw Stenen Huys” op de St. Pieterstraat⁴², keurmeester der brouwers voor Luikse zijde 1758-1760⁴³.

14 mei 1757: *Catharina Janssen*, weduwe van *Joannes Jaspers*, cedeert aan haar dochter en schoonzoon *Maria Catharina Jaspers*, gehuwd met Sr. *Servatius Marres*, borger en brouwer alhier, twee obligaties van ieder 2000 gld. ten laste van het corpus van de stad op naam van *Cornelia Nolen*, weduwe van doctor *De Baar*. Dit geld is afkomstig van de nalatenschap van haar dochter *Maria Jaspers*. 3000 gld. moesten volgens dit testament aan *Maria Catharina* bij haar huwelijk uitbetaald worden en 1000 gld. had ze nog tegoed als huwelijkspenningen voor haar uitzet. Zij verkopen deze obligaties aan de stadscommandant baron *Lindeman*. De intentie van de moeder is dat het echtpaar *Marres* met dit geld hun koophandel met contanten kunnen voortzetten (not. L. Thielen, real. Br. 14 mei 1757).

24 dec. 1757: De kinderen *Jaspers*, waaronder schoonzoon *Servatius Marres*, verschillen van inzicht over het testament van hun grootvader *Pieter Janssen* d.d. 18 aug. 1716, betreffende een bedrag van 5000 gld., dat bij testament van wijlen de weduwe van doctor *Dubbaar* op 24 aug. 1746 aan wijlen hun vader *Jan Jaspers* gelegateerd is en over het testament van wijlen hun zuster *Maria Jaspers* d.d. 28 juni 1752. Ongeveer 10.000 gld. wordt alsnog onderling verdeeld. Moeder behoudt het hare (not. M. T. A. Vaassen, real. Br. 28 dec. 1757).

7 april 1758: *Catharina Janssen*, weduwe van Sr. *Joannes Jaspers*, cedeert 3000 gld., staande op panden van de R.K. armen aan haar kinderen, waaronder *Servatius Marres* (notaris G. Caris, real. Br. 10 april 1758).

11 juli 1761: *Servatius Marres*, weduwnaar van *Maria Catharina Jaspers*, heeft namens de onmondige kinderen van *Arnoldus van Anten* 1800 gld.

41. Hij volgde *Francis Lodewijk Marres* (XIIIb, 6) in dit ambt op.
42. Eerder was deze brouwerij evenals het ernaast gelegen huis „De Pauw” in bezit van de familie *Van Geleen*; *Jan van Geleen*, de schoonvader van *Egidius Marres* (Xb, 1) en *Lambertus Marres* (XIb) was in het begin van deze eeuw eigenaar. De brouwerij heette toen „De Stenen Leeuw”. Na zijn overlijden omstreeks 1712 vererfde zij op zijn zoon *Hendrik van Geleen*.
43. Zijn gildepenning staat afgebeeld op de titelpagina van: Rudolf Philips, De Mestreechtse Aajt, geschiedenis van Maastrichtse brouwers en hun bier, Maastricht 1982.

ontvangen. Hij zal dit kapitaal beheren en aan de kinderen van *Van Anten*, maar ook aan de kinderen van *Joan Jaspers* een jaarlijkse uitkering geven. Ter verzekering van deze uitkering stelt hij een huis op de Houtmaas getaxeerd op 1300 gld., een kapitaal van 250 gld. en 105 roeden land verspreid over verscheidene dorpen rond Maastricht (not. Vaassen, real. Br. 14 aug. 1761).

26 sept. 1765: Sr. *Servatius Marres*, gehuwd met *Maria Cornelia Paulussen*, leent 1000 rijksdaalders oftewel 4000 gld. van de erven *Fosseroul*. Als onderpand stelt hij zijn woonhuis met brouwgetuig gelegen op de St. Pieterstraat genaamd „Den Deken” of „Het Nieuwhuijs”, het daarnaast gelegen huis „De Pauw”, dat hij recentelijk mondeling gekocht heeft, twee kleine huisjes gelegen in het Feijlestraatje, de brouwerij van het Nieuwhuijs die tussen de beide kleine huisjes in ligt en het derde gedeelte van diverse landerijen te Bernau, onder de ploeg van *Gerard Paulissen* (notaris Thielen, real. Br. 28 sept. 1768).

28 sept. 1765: Sr. *Servatius Marres* in tweede huwelijk met *Maria Cornelia Paulussen* koopt van de heer *Carel Hesselt van Dinther*, plaatsmajoor dezer vesting, gehuwd met *E. J. C. Snoekkaard van Schouwenburg*, voor 3119 gld. een huis met achterkwartier, tuin en stallen gelegen naast het huis van de koper op de Pieterstraat genaamd „De Pauw” (notaris Thielen, real. Br. 28 sept. 1768).

5 jan. 1771: Sr. *Servatius Marres* leent 6500 gld. en betaalt daar andere leningen mee af. Als onderpand stelt hij twee huizen op de St. Pieterstraat en zijn aldaar gelegen brouwerij met tuin genaamd „Het Nieuwhuijs” alsmede twee huisjes daarachter gelegen, tevens een huisje genaamd „Het Sackje” gelegen bij het klooster der Feijlsusters, en een huis naast de molen van *Hendrick Thijssen* gelegen aan de achterzijde van de tuin van zijn woonhuis, verder nog een kapitaal van 1400 gld. ten laste van *J. Vrencken* en 32 roeden akkerland te Montenaken; voorts het vruchtgebruik van de goederen uit de nalatenschap van zijn eerste echtgenote, die na zijn overlijden teruggaan naar haar familie (not. Hupkens, real. Vr. en Br. 8 jan. 1771).

Uit dit huwelijk, behalve twee jong overleden kinderen:

Anna Maria Marres, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 14 aug. 1764, tr. Maastricht 2 maart 1783 *Louis Ferdinand Antoine Eugene* ridder *Le Jeune d'Allegeershecque*⁴⁴, geb. Tronchiennes (Deinze, Vlaanderen), officier in Staatse Dienst in het derde bataljon Waalse Grenadiers, zoon van *François Bernard* ridder *Le Jeune*, heer van Allegeershecque, luitenant bij het militiebataljon van St. Denis bij Parijs in dienst van Lodewijk XV 1747-1755, schepen van de Parchons van Gent 1768-1784, schepen van de Keure 1783-1795, en *Marie Louise Herbin d'Esseaux*.

4 febr. 1783: *Anna Maria Marres*, toekomstige bruid, bijgestaan door haar vader Sr. *Servatius Marres* en de Weledelgestrengen Heer chevalier *Ludovicus Ferdinandus Anthonius Lejeune*, officier in het regiment Grenadier Wallons alhier in garnisoen, toekomstige bruidegom, met toestemming van zijn vader, den weledele gestrengen Heer Chevalier *Franciscus Bernardus Lejeune*, heer van Allegeershecque, sluiten een huwelijkscontract. Bij kinderloos blijven van het huwelijk zullen na overlijden de ingebrachte goederen terug gaan naar de eigen families (notaris Matth. Gudi, 2366).

XIc. *Lambertus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 31 maart 1694, tr. ald. (St. Jacob) 20 jan. 1713 *Cornelia van Geleen*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 14 jan. 1694, dr. van *Joannes van Geleen*, brouwer op de Pieterstraat, en *Elisabeth Franssen*.

Mr. brouwer op de Boschstraat.

17 maart 1713: Sr. *Lambertus Marres*, gehuwd met *Cornelia van Geleen*, krijgt tezamen met Sr. *H. van Geleen* en Sr. *J. Strengaerts* enig duizenden guldens (waarschijnlijk uit erfenis schoonvader) (not. De la Haye, 18 maart 1713, real. Vr. 7001).

5 nov. 1714: Sr. *Joannes Strengaerts*, gehuwd met *Catharina van Geleen* en zijn zwager Sr. *Lambertus Marres*, gehuwd met *Cornelia van Geleen*, lenen gezamenlijk van Mr. *L. Th. Daniels* 4000 gld.; *Steignaert* stelt als onderpand twee huizen en de onlangs van *Pieter Franssen* gekochte molen te Nekum, *Lambert* twee huizen op de Boschstraat (not. J. W. de la Haye, real. Br. 6 nov. 1714).

44. Zie voor deze familie: Recueil Nobiliaire Belge, tome II, Bruxelles, 1914.

20 nov. 1714: Sr. *Lambertus Marres*, brouwer en Sr. *Joannes Strenjarts*, koopman, cederen aan Sr. *Dirck Gilissen* 6000 gld., staande op het huis „De Pauw” op de St. Pieterstraat, gelegen naast het huis van wijlen hun schoonvader. Deze obligatie was hun bij deling van diens erfenis toegevallen (not. P. Strouwen, real. Br. 21 dec. 1714).

Uit dit huwelijk, behalve een aantal waarsch. jong overleden kinderen:

Lambert Marres, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 18 juli 1719, tr. ald. (St. Catharina) 9 april 1752 *Anna Catharina Hupkens*, geb. Maastricht (ged. St. Catharina) 25 april 1726, dr. van *Joannis Hupkens* en *Elisabeth Vorts*.

IXb. *Palmachus (Pau) de Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jan) 5 okt. 1629, † ald. (begr. in de kerk van het Kruisherenklooster) 6 aug. 1707, tr. 1e Maastricht (St. Jan) 30 nov. 1659 *Margaretha Booms*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 12 nov. 1632, † ald. (begr. in de kerk van het klooster van de Bogaarden) 30 juni 1662, dr. van mr. *Servaes Booms*, roedeman, en *Anna Vugers*; tr. 2e Maastricht (St. Martinuskerk, ingewijd door de deken van Eymael) 18 april 1667 *Maria Gehlen*⁴⁵, geb. waarschijnlijk in Klimmen (land van Valkenburg), † Maastricht (begr. in de kerk van Kruisherenklooster) 13 sept. 1697, dr. van *Matthias Gehlen* en *Anna Horner*.

Notaris, praktisijn en procureur 1654-1707, schepen van Valkenburg⁴⁶ (1675), schepen van Tweebergen⁴⁷ (1695), meyer van de laathof St. Pieter te Montenaken⁴⁸ (1706). Hij woont aanvankelijk op de Munt in „De Mortier”, vanaf 1669 op het Vrijthof in „De Rode Leeuw”⁴⁹.

27 okt. 1660: *Paulus de Marez*, notaris en procureur, legt op verzoek van de heer *Paludanus*, advocaat en oud burgemeester, de volgende getuigenverklaring af: Tijdens de rechtszaak op de 14de dezer maand hoorde hij dat de drossaard de procureur *Bruijsterbosch* met gebalde vuist verbodde de pen te voeren ten behoeve van advocaat *Paludanus*. Hij hoorde hoe de drossaard de advocaat luid uitschold voor „schrobber, eerdieve, dubbele eerdieve, met meer andere lasteringe en scheldweurde die hij niet onthouden heeft” en dat de drossaard het schelden wel een kwartier volhield en deze beledigingen voortdurend herhaalde en aanvulde en daarbij tevens zei dat dit alles aan de heer *Paludanus* gemeld mocht worden (notaris Aussems, 1308).

17 juli 1661: *Paulus de Marez*, mede-notaris, gehuwd met *Maria Gielen*, leent van de rentmeester van St. Servaas 1000 gld. en stelt als onderpand zijn huis op de munt genaamd de Mortier, gelegen naast dat van oud-schepen *Arnolt Capouns* en de helft die hem toekomt van het huis Het Bourgoens Kruys op de Houtmaes (notaris P. van Millen, 1414).

22 april 1665: *Paulus Marez*, notaris, practesijn en procureur, krijgt van kanunnik *Borrone* van het kapittel van St. Croix te Luik de garantie van schadeloosstelling bij eventueel op te lopen smaad, schade en kosten bij het volbrengen van zijn opdracht om overste *Cleuter*⁵⁰ en de zijnen te arresteren. De Luikse koopman *Philippe Buirette* stelt zich eveneens garant (notaris A. Vrancken, 1297).

45. Zie voor dit geslacht het tijdschrift „Geleniana”, waarvan in de jaren 1910-1912 een viertal nummers verschenen zijn. Een serie berust in het gemeentearchief van Heerlen.

46. Op 16 juli 1675 legt *Pau de Marres* de eed af bij het aanvaarden van de functie van schepen van Valkenburg. Zie voor de tijdelijke rekatholisering van de magistratuur in de landen van Overmaas W. A. J. Munier, De Calvinisering van de colleges van schout en schepenen in de landen van Overmaas vanaf de verovering van Maastricht in 1632 tot aan het eind van de zeventiende eeuw, Het Franse intermezzo van 1672/3 tot 1678, in: PSHAL, tome CXXIII, 1987, p. 103-107.

47. Rijksarchief Maastricht, Archief Kapittel van St. Servaas te Maastricht, Proosdij Tweebergen, 48.

48. Rijksarchief Hasselt, schepenbank Sichen, 19, f. 11^v.

49. Hier ligt nu „De Momus” (schrijven Mr. Th. J. van Rensch, verbonden aan het gemeentearchief van Maastricht, 30 maart 1989).

50. Zie over zijn gevangenneming en de verdere levensloop van deze overste, later kolonel *Cleuter*: H. C. J. M. Kreijns, Een Maastrichts gezin in de zeventiende eeuw, 1987, eigen uitgave, Heerlen.

22 juli 1669: Sr. *Paulus de Marres* betaalt aan de erven *De Mortier* 3650 gld. voor een huis gelegen op het Vrijthof tussen dat van Mr. *Guillaume van Eijs* en dat van de heer *Salms* (notaris Joes Corstius, 1485).

29 maart 1685: Notaris Sr. *Paulus de Marres* treft een regeling met de erfgenamen van de priester *Guillelmus Schellaerts*. Hij heeft nog recht op achterstallig salaris tot een bedrag van 2173 gld. 16 st. en recht op terugbetaling van een geldlening, die tezamen met de verlopen rente opgelopen is tot een bedrag van 1600 gld. 18 st.. *Paulus* is bereid af te zien van zijn vorderingen en is tevens bereid alle verdere schulden uit de nalatenschap van deze eerwaarde heer, tezamen een bedrag van 10173 gld., over te nemen in ruil voor een boerenhoeve met 31 bunder, drie morgen te Schimmert en nog een stuk akkerland te Sibbe van twee bunder en elf groot roeden (notaris J. Veugen; real. Br. 19 april 1685).

6 maart 1708: Verdeling van zijn nalatenschap (notaris C. Brouwers, 1415).

Uit het eerste huwelijk, behalve twee jong overleden kinderen:

1. *Anna Catharina Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Nicolaas) 5 juli 1660, woonde eerst te Wyck in het Ruyterstraatje, later op de Munt in „De Mortier”, † Maastricht (begr. in de kerk van het Kruissherenklooster) 24 mei 1724.

5 sept. 1687: Haar tante *Anna Booms*, echtgenote van *Servatius Quesse*, vermaakt haar een legaat van 200 gld. op voorwaarde dat zij zich zal „begeven tot enen geapprobeerde staat”. Bedoeld zal wel zijn een huwelijk. Zij heeft zich daardoor niet laten verleiden (notaris à Cruce, 1364).

31 maart 1705: *Anna Catharina Marres*, jonge dochter, verkoopt aan *Daem Mans* haar huis te Wyck in het Ruijterstraatje achter de Vels, gelegen naast het huis van de weduwe *Buerckmans* en Sr. *Marré* voor 700 gld. (notaris Pau de Marres, 1337; real. L. 1 april 1705).

Uit het tweede huwelijk, behalve een jong-overleden kind:

2. *Guilelmus (Willem) Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 30 maart 1668, kruisheer, procurator (1711-1721), prior (1721-1722) van het Kruissherenklooster te Maastricht⁵¹, † Maastricht (begr. in de kerk van het Kruissherenklooster) 10 maart 1722.
3. *Matthias*, volgt Xc.
4. *Elisabeth de Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 2 sept. 1672, † kort na 8 jan. 1710⁵², tr. in 1691 *Johannes Franciscus* baron⁵³ van *Leeuwen*⁵⁴, geb. Venlo 8 jan. 1672, aanvankelijk in dienst van de Keurvorst van Beieren, vaandrig (1691), kapitein (1703) in het infanterie-regiment Von Bettendorff⁵⁵, kort daarna, bij het begin van de Spaanse successieoorlog, in keizerlijke dienst

51. H. P. A. van Hasselt, *Geschiedenis van het klooster der kruissheren te Maastricht* in: PSHAL, tome XXXIX, 1903, p. 1-137.

52. Op deze dag baarde zij te Ingolstadt (Beieren) nog een kind (Stadtarchiv Ingolstadt, Archiv Münsterpfarre: geboren am 8.1.1710 *Engelhard August*, Sohn des Obrichtwachtmeisters im Infanterie-Regiment von Plischau *Johann Franz de Leeven*, und seiner Frau *Elisabeth geb. de Maires*).

In 1734 deed een dochter uit het tweede huwelijk van haar man als novice haar intrede in het Carmelitesenklooster te Mantua. Deze dochter moet dan ongeveer 16 jaar oud zijn geweest (Archivio di stato di Mantova, notaris Cajetanus Rhigelli, 15 juni 1735).

53. Vanaf 1730 draagt hij in officiële documenten de titel Baron. Hun nakomelingen vestigen zich in Oostenrijk en Duitsland en voeren allen de titel Baron of Freiherr. In de vorige eeuw is deze familie waarschijnlijk uitgestorven. Een adelsbrief heb ik niet gevonden. De familie komt niet voor in het Neues allgemeines Deutsches Adels-Lexicon.

54. Zie voor zijn voorgeslacht: Jan Verzijl, *Genealogieën van Venlose schepenfamilies*, XXVI, Van Leeuwen, in: *De Limburgse Leeuw*, jrg. 7, nr. 6, 1959.

55. *Geschiede des Bayerischen Heeres*, 2. Band/2, p. 791.

56. Op 7 sept. 1701 werd in Den Haag bij het begin van de Spaanse successieoorlog de grote alliantie van Nederland, Engeland en Oostenrijk tegen Frankrijk gesloten. Op alle Nederlandse officieren in dienst van de tegenpartij werd toen een beroep gedaan zich in dienst van de alliantie te stellen. *Johan Frans* zal, omdat Beieren zich met Frankrijk had verbonden, om deze reden in Oostenrijkse dienst zijn getreden (persoonlijke mededeling van Dr. Rossa, archivaris Kriegsarchiv, Staatsarchief Oostenrijk).

getreden⁵⁶ in het regiment Von Sickhingen⁵⁷, overgegaan naar het regiment Von Plüschau⁵⁸ en benoemd tot majoor in 1709, gewond in handen gevallen van de Fransen bij de verdediging van Freiburg in 1712, luitenant-kolonel 1716, kolonel en regimentscommandant 1719-1727, vertrek naar Italië en belast met de bezetting van Mantova, Lodi en Navarra in 1721, veld- en zeetochten naar o.a. Sicilië en Sardinië, vestingcommandant van Mantova (Mantua) 1727-1734, generaal-majoor 1730, † Mantova 20 aug. 1734, zoon van *Bernard van Leeuwen*, burgermeester van Venlo, en *Catharina Clerx*; hij hertr. *Johanna Francisca* barones *von Bettendorff*⁵⁹.

In 1698 treedt *François van Leeuwen* te Maastricht op als getuige bij een financiële transactie van zijn aangehuwde neef *Matthijs Marres*, gehuwd met *Cath. Claessens* (notaris De Marres, real. Vr. 21 mei 1698).

28 aug. 1700: De heer *Johan François van Leeuwen*, vaandrig ten dienste van Zijne Keurvorstelijke Hoogheid te Beieren, draagt „uit kracht van mondelinge permissie van zijn echtgenote juffrouw *Elisabeth Marres*, aan de heer *Johan Hendrik Claessens*, der rechten licentiaat, het recht tot zijn kindsgedeelte over, waarvan zijn moeder de tocht is bezittende”. Bijlage: de volmacht van zijn echtgenote gegeven te Brussel op 23 sept. 1700 voor notaris Jacques de Barle (Gem. Archief Venlo, Overdrachtsregister van Venlo 1693-1700, fol. 250; Protocolen van volmachten 1700-1713).

6 maart 1708: Verdeling van de nalatenschap van zijn schoonvader *Pau. Johan François* is zelf niet aanwezig. Zijn zwager *Guilelmus Marres*, kruisheer te Maastricht, handelt als zijn gevolmachtigde. Hij heeft eerder voorschotten opgenomen volgens acten verleden voor notaris De Marres op 19 nov. 1693, 20 mei 1698 en 19 jan. 1705 en voor notaris Brouwers op 9 april 1694, 11 dec. 1697 en 20 mei 1699 (notaris C. Brouwers, 1415).

19 nov. 1709: De heer *Johan François van Leeuwen*, overste wachtmeeester ten dienste van Zijne Keizerlijke Majesteit, in Maastricht vacerende, cedeert met volmacht van zijn echtgenote, vrouwe *Elisabeth Marres*, gegeven te Ingelstad in Beieren op 2 nov. 1709 en als tutor van zijn kinderen, aan zijn zwager *Matthijs Marres*, borger van Maastricht, gehuwd met *Margaretha Lenaerts*, de helft van twee huizen, die buiten de deling gebleven waren, gepasseerd voor not. Brouwers op 6 maart 1708, voor een bedrag van 5000 gld. Hierop wordt in mindering gebracht een bedrag van 1800 gld. wgens door zijn schoonvader gedelfde schulden en 300 gld. die hij geleend heeft van zijn zwager *Matthijs*. Bijlage: gezegelede volmacht van *Elisabeth von Leeuwen*, geboren *de Marres*, gegeven te Ingolstadt te Beieren (Minuten notaris Godefridus Schaepen, 1625, realisatie Br. 28 nov. 1709).

Op 2 november 1733 deponereert generaal *Johann Frantz* Baron *von Leeuwen* zijn testament bij de oorlogskanselarij te Wenen⁶⁰.

Xc. *Matthias Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 29 maart 1670, † ald. (begr. in de kerk van het Kruissherenklooster) 12 aug. 1732, tr. Maastricht (St. Jacob) 17 aug. 1691 *Margaritha Lenarts*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 10 jan. 1667, † ald. (begr. in de kerk van het Kruissherenklooster) 15 nov. 1728, dr. van *Paul Lenarts* en *Sophie Peutters*.

Koopman, richt in 1702 tezamen met *A. Nobelen*, *A. Hamers* en *J. Crus* een handelssociëteit op voor leveranties aan het garnizoen te Aken, schepen van de laathof St. Pieter te Montenaken⁶¹ (1706), schepen van Tweebergen⁶² (1709), schout van de heerlijkheden

57. *Geschichte des Kön. und Kais. Infanterie-Regimentes Sachsen-Coburg-Saalfeld*, später nr. 57; Wien, 1898 (Oesterreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv). Regimenten werden destijds vernoemd naar hun eigenaar.

58. *Geschichte des Kön. und Kais. Infanterie-Regiments Graf von Lacy*, später nr. 22; Zara 1902 (Oesterreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv).

59. Zie voor dit geslacht: *Genealogisches Handbuch des in Bayern immatriculierten Adels*, Band XV, 1984, S. 197f.

60. Het testament geeft een goed overzicht van zijn bezittingen en zijn nakomelingen (Oesterreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Kriegskanzlei, Hofkriegsrat).

61. Rijksarchief Hasselt, schepenbank Sichen, 19, f. 11'.

Genk en Suetendael 1722-1732, landeigenaar in het graafschap Vroenhoven en onder de bank van Sichen. Hij woonde aanvankelijk op de Brusselsestraat in „De Valk”, later op het Vrijthof in „De Rode Leeuw”.

Op 18 nov. resp. 1 dec. 1694 en 19 okt. 1696 dragen de brouwer *Le-naert Veugen*, gehuwd met *Agnes Stevens*, *Joannes Wigandus Stadelman*, gehuwd met *Barbara van der Smissen*, en *Anna Catharina Marres* het aan ieder van hen toekomende vierde gedeelte van de eigendomsrechten in het huis „Den Valck” op de Brusselsestraat over aan *Matthias Marres*, gehuwd met *Margaretha Lenarts* (not. Brouwers, 1391; real. Vr. 7994, 20 nov. 1694).

14 nov. 1701: *Matthias Marres*, gehuwd met *Margaritha Lenarts*, leent via *Petrus van der Vrecken*, oud-schepen van de stad Maastricht, van *Christianus van Geleen*⁶³, doctor en raad van de koning van Spanje 600 pattacons. Als onderpand stelt hij zijn woonhuis op de Brusselsestraat. Medeassurant is *Jan Cruts*, koopman dezer stad (notaris Pau de Marres, 1337).

19 nov. 1702: *Matthias Marres*, *Arnoldus Nobelen*, *Adolph Hamers* en *Johan Cruts* treden met elkaar in sociëteit wegens de leverantie van brood, haver, hooi en stro voor het garnizoen te Aken en komen overeen dat *Adolph Hamers* de leverantie zal aannemen. Gezamenlijk stellen zij zich, ieder voor een vierde gedeelte, garant (notaris Pau de Marres, 1337).

9 mei 1705: *Matthias Marres* koopt van zijn zwager *Lenart Lenarts* drie en een halve bunder akkerland aan de Dousberg en omgeving (notaris Pau de Marres, 1337).

11 febr. 1707: *Matthias Marres*, gehuwd met *Margaritha Lenarts*, koopt van *Lenart Lenarts*, koopman, gehuwd met *Isabella Bleus*, 14 groot roeden akkerland gelegen onder Weset geheten het Calf (notaris Pau de Marres, 1337).

11 juli 1707: *Matthijs Marres* verhuurt aan *Jan Brouwers* het huis „Den Valck” op de Brusselsestraat voor 200 gld. per jaar. De huurder is gehouden om op het hofje een brandewijnsketel te plaatsen om voor hem te kunnen branden en dient ook de put te onderhouden (notaris Pau de Marres, 1337).

8 febr. 1722: De heer *Matthias Marres*, schoutet van Genck en Suetendael, gehuwd met *Margaretha Lenaerts*, verkoopt aan Sr. *Jan Peter Baude-wijn* voor 4200 gld. zijn huis op de Brusselsestraat genaamd „Den Valck”, gelegen naast een huis van de Beijaert in de richting van de Brusselsepoort en *Gilis Daems* richting Markt (not. J. Demelinne; real. L. 14 febr. 1722).

24 nov. 1733: De heer *Johannes Marres*, schout van Genk en Zoetendael in het graafschap Loon, borger van Maastricht, *Sophia Marres*, *Elisabeth Marres*, weduwe van de heer *Rogier Busco*, vaandrig, woonachtig te 's-Hertogenbosch, en *Margaretha Marres*, begijn op het begijnhof te Tongeren, verdelen op verzoek van hun broeder *Johannes Marres* de nog steeds onverdeelde boedel van hun ouders. *Johannes* krijgt de helft van 6000 gld. geleend aan *Ph. W. H. vrijheer Bongaert*, heer van Wijnandsrade, 2050 gld. contant en nog enige kleine geldbedragen in de vorm van uitstaande leningen die worden verrekend met de 1600 gld. die betaald zijn voor zijn schoutplaats; tevens krijgt hij 24 groot roeden land te Sichen en Fall en het vierde deel van de juwelen, het zilver, linne- en tinnegoed (notaris L. Thielen, real. Br. 30 april 1743).

Uit dit huwelijk, behalve drie jong overleden kinderen:

1. *Paulus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 9 okt. 1692, pater kruisheer⁶⁴, † Maastricht (begr. in het Kruisherenklooster) in maart 1741.
2. *Maria Sophia Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 13 maart 1694, woonde op de Brusselsestraat in „Het Engelandt”, † Maastricht (begr. in de kerk van het Kruisherenklooster) 18 mei 1753.

62. Rijksarchief Maastricht, archief Kapittel van St. Servaes te Maastricht, Proo-dij Tweebergen, 48.

63. Zie noot i.

64. K. Cools o.s.r., Vier broers Kruisheren Marres van Maastricht in de 18e eeuw, in: Clairlieu, tijdschrift gewijd aan de geschiedenis der kruisheren, jg. 42, 1984, p. 125-127.

29 juni 1753: *Elisabeth Marres*, weduwe van de heer *Rogier Busco*, in leven vaandrig in het regiment Idsinga, en de heer *Joannes Marres*, oud-burgemeester van de stad Tongeren, gehuwd met *Isabella Cluts*, verdel-en beiden de erfenis van hun zuster *Maria Marres*. *Jan* krijgt een huis met stal en hof op de Brusselsestraat genaamd „Het Engeland”, ge-legen tussen *Pieter Beuken* en *Hendrik Steijns*, *Elisabeth* krijgt geld (not. P. Frederix, 2212; real. L. 26 jan. 1762).

3. *Maria Elisabetha Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 16 maart 1696, woonde in 1733 als weduwe te 's-Hertogenbosch, later weer te Maastricht op het Vrijthof in „De Rode Leeuw”, † Maastricht (begr. in de kerk van het Kruisherenklooster) 29 mei 1765, tr. ald. (St. Jacob) 5 nov. 1724 *Rogier à Busco*, geb. Tongeren (Land van Luik) 27 sept. 1702, vaandrig in het regi-ment van generaal Idsinga, † waarschijnlijk te 's-Hertogen-bosch kort vóór nov. 1733, zoon van *Arnold à Busco* en *Beatrix Matthijssens*.

8 okt. 1763: *Elisabeth Marres*, weduwe van de heer *Rogier Busco*, in leven vaandrig in het regiment Idsinga, cedeert aan haar meid *Maria Willems*, gehuwd met *W. Philippens*, haar huis gelegen op het Vrijthof te Maastricht, gelgen naast de R.K. Wezen, mits zij gedurende haar leven kost en inwoning houdt (Br.).

29 mei 1765: Op deze dag overleed *Elisabeth Marres*, weduwe van wij-len de heer *Rosier Busco*, en spoedden zich *Godefridus Cruts*, kanunnik van St. Servaas, *Balthasar Cruts*, kanunnik van O.L. Vrouwe, *Willem Hubertus Cruts*, regerend burgemeester van Maastricht, *Lambertus Petrus Kerens*, gehuwd met *Oda Cruts*, en *Paulus Lenarts* namens de familie *Le-narts* naar de notaris voor de opening van haar testament.

Volgt de inhoud van het testament van 13 juni 1760: „Aan mijn drie geestelijke broeders Crujshoeren met naemen *Wilhelmus*, *Matthias* en *Leonardus Marres* 300 guldens.

Aan mijn oom *Louis Lenaerts* een lijfrente van veertig gulden per jaar en aan zijn twee kinderen *Paulus* en *Elisabeth* duizend gulden eens. Omdat mijn oom *Louis Lenaerts* naar verre landen gereisd is, en ik niet weet of hij terug zal keren, zullen zijn twee kinderen zolang deze veer-tig gulden genieten.

Aan mijn nicht *Elisabeth Lenaerts*, dochter van mijnen neve *Paulus Le-naerts*, mijne wei te Gellijck.

Aan haar zuster *Maria Catharina Lenaerts*, religieuse bij de annunciaten te Wijk, een douceur van zes gulden per jaar.

Aan mijn drie nichten *Maria Catharina*, *Maria Oda* en *Maria Sophia Cruts* mijnen blauwe theeporselein, mijn zilvere theepot, mijn diamante ring en oorbellen en het koperen theekestje.

Aan mijn drie nichten *Maria Isabella*, *Maria Sophia* en *Maria Elisabeth Lenaerts*, dochters van mijn neef *Paulus Lenaerts*, het andere theeporse-lein, leinwaat en kleren, behalve mijn groene tabbart, die ik aan mijn neef *Godefridus Cruts* laat om een kerkgewaad van te maken.

Aan mijn nichten *Lenaerts* mijn beste diamanten kruis, mijn tweede diamanten kruis, mijn zilveren beugeltas en mijn met zilver beslagen gebedenboek.

Aan mijn nicht *Maria Lambertina Tullenaers* in huwelijk met advocaat *Hamons* alle erfgoederen van mijn man *Rogier Busco*.

Aan mijn dienstmeid *Maria Willems*, wanneer zij tot mijnen sterfdag bij mij blijft wonen en anders niet, 200 gulden, het bed met hoofdpeluw, kussens, dekens, en lakens, een eiken kast, een eiken kist, lijnwaad en bovendien een rouwkleed.

Tot mijn universeel erfgenamen benoem ik voor een derde deel de kin-deren van mijn neef *Johannes Cruts*, in leven gezworen raad van de stad Maastricht, voor een derde deel mijn neef *Paulus Lenaerts*, gehuwd met *Maria Elisabeth van der Meren*, en ook voor een derde deel mijn neef *Joes Balthasar Cruts*” (notaris J. Guichard, 1957).

4. *Margaritha Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 2 maart 1699, begijn te Tongeren (graafschap Loon), geprofest 21 april 1721, † Maastricht (begr. in de Kerk van het Kruisherenkloos-ter) 20 sept. 1751.
5. *Joannes Franciscus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 30 jan. 1702, woonde op de Markt te Tongeren (Land van Luik), schout van de heerlijkheden Genk en Suetendael (1733, 1739),

burgemeester van Tongeren (1746-1747)⁶⁵, † Tongeren (begr. in de St. Nicolaaskerk) 28 sept. 1754, tr. Tongeren 5 juli 1734 *Isabella Elisabeth Barbara Cluts*, geb. Tongeren 31 dec. 1692, † ald. (begr. in de St. Nicolaaskerk) 12 okt. 1780, dr. van *Arnold Guillaume Cluts*, heer van Gotham, burgemeester van Tongeren, en *Christine Anne van Hamont*, en weduwe van *Robert Dominique de Bellefroid*⁶⁶, advocaat, burgemeester van Tongeren.

30 mei 1752: De „Erentfesten heer” *Joannes Marres*, oud-burgemeester van de stad Tongeren, en zijn echtgenote *Barbara Cluts* maken ten hunne huize op de markt te Tongeren hun testament op. Het is een mutueel testament: zijn twee zusters worden bedacht met elk 50 gld. en *Robertus Joannes Dominicus de Bellefroid*, zoontje van oud-burgemeester *A. C. de Bellefroid*, krijgt een half bonder akkerland te Sichen (Rijksarchief te Hasselt België, notaris R. van Bloer te Tongeren, real. L. 26 jan. 1762).

6. *Maria Anna Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 12 april 1704, woonde op de Brusselsestraat in „Het Engelandt”, † Maastricht (begr. in de kerk van het Kruissherenklooster) 30 juni 1739.
7. *Guilelmus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 3 juni 1707, pater kruisheer in het klooster te Hohenbusch bij Erkelenz, † na 1764.
8. *Matthias Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 21 okt. 1708, pater kruisheer, procurator van het klooster te Wickrath bij Mönchen-Gladbach (1741), † na 1764.
9. *Leonardus Marres*, geb. Maastricht (ged. St. Jacob) 3 dec. 1710, pater kruisheer in het klooster te Schwartzenbroich bij Kormelimünster⁶⁴, † na 1764.

65. J. Paquay, Tongeren voorheen, 1934. Hierin is een lijst met burgemeesters opgenomen. Hierin wordt *Jan Marres* vermeld als burgemeester in 1746 en 1747. Ook in het jaar 1717 is een *Jan Marres* als zodanig vermeld. Deze laatste *Jan* kan ik niet plaatsen. Vermoedelijk berust deze vermelding op een vergissing (p. 157).
66. Uit het huwelijk *De Bellefroid-Cluts* ontspringt de Nederlandse tak van deze Luikse familie. Deze werd in 1829 in de Nederlandse adel verheven. Deze Nederlandse tak stierf in 1877 uit (Ned. Adelsboek 1988, p. 352). In België bloeit deze familie zowel in de geadelde als in de niet-geadelde takken.

KORTE MEDEDELINGEN.

Adelsgunst

Bij Koninklijk besluit van 6 juni 1990, nr. 89.029045, werd Willem Pieter van Lawick van Pabst, geboren 28 oktober 1926 te Semarang, erkend te behoren tot de Nederlandse adel met de titel van baron. Betrokkene heeft bewezen af te stammen van Nicolaas Carel van Lawick (1739-1811), vermeld op pag. 271 van Nederland's Adelsboek 1943-1948.

Adeldom gaat niet over door biologisch vaderschap

RAAD VAN STATE,

Afdeling rechtspraak, No. RO1. 87. 3997.

Uitspraak in het geschil tussen:

Jhr. J. B. van Andringa de Kempnaer en P. van Andringa de Kempnaer-Bindt te Breda (appellanten),

vertegenwoordigd door mr. G. C. W. Baron van der Feltz, advocaat te 's-Gravenhage

en

de Hoge Raad van Adel (verweerder),

vertegenwoordigd door F. W. B. Baron van Lynden, voorzitter, en mr. O. Schutte, secretaris.

Bij besluit van 17 november 1987 heeft verweerder het verzoek van appellanten om hun zoon Floris Pieter in het filiatierregister in te schrijven afgewezen. Dit besluit is aan deze uitspraak gehecht.

Tegen dit besluit hebben appellanten bij schrijven van 16 december 1987, ingekomen bij de Raad van State op 17 december 1987, beroep op grond van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen ingesteld bij de Afdeling rechtspraak van de Raad van State. Dit schrijven is aan deze uitspraak gehecht.

Het beroepschrift van appellanten is met toepassing van artikel 11, eerste lid, van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen aan de Minister van Binnenlandse Zaken toegezonden met uitnodiging om binnen veertien dagen schriftelijk te verklaren of dit beroepschrift als bezwaarschrift zal worden aange merkt en als zodanig in behandeling zal worden genomen. De minister, voornoemd, heeft naar aanleiding daarvan medege deeld dat aan die uitnodiging geen gevolg zal worden gegeven.

Desgevraagd heeft verweerder op 25 mei 1988 een verweerschrift ingediend.

Door appellanten is op 6 juli 1989 een nadere memorie ingezonden.

Het geschil is op 29 maart 1990 behandeld in een openbare vergadering van de Afdeling, waarin appellanten en verweerder bij monde van hun vertegenwoordigers hun standpunten nader hebben uiteengezet.

In rechte:

Ingevolge artikel 16 van het Souverein besluit van 24 juni 1814, no. 10, zal verweerder een pertinent algemeen register van de Nederlandse adel doen houden.

Artikel 21 van de bij dit besluit behorende Instructie voor de Hoge Raad van Adel bepaalt dat verweerder in zijn registers geen andere geslachten zal mogen inbrengen noch stellen, dan die welke door de Kroon voor adel zijn erkend, aangenomen of gecreëerd.

Ingevolge artikel 1 van het Souverein besluit van 13 februari 1815, no. 60, geldt voor overgang van de adeldom naast afstamming ook wettigheid als vereiste.

Het beroep betreft de weigering van verweerder de zoon van appellanten, Floris Pieter, in te schrijven in het filiatierregister der Nederlandse adel.

Vaststaat dat Floris Pieter staande huwelijk van appellante met A. P. J. M. van Griensven is geboren. Verweerder betwist niet de stelling van appellanten dat het kind — met instemming van A. P. J. M. van Griensven — door appellant is verwekt. Nadat appellanten met elkaar in het huwelijk zijn getreden, hebben zij het kind geadopteerd.

Verweerder stelt zich op het standpunt dat Floris Pieter niet geboren is als wettige afstammeling van appellant. Weliswaar is het kind door adoptie diens wettig kind geworden, doch hiermee is volgens verweerder nog niet voldaan aan de eis van wettige afstamming die voor de overgang van adeldom geldt. Dat appellant stelt de biologische vader van het kind te zijn, acht verweerder niet van belang. Volgens hem wordt aan voornoemde eis voldaan indien het kind staande huwelijk van de vader is geboren of ver-